

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 33.

Izšla vsak dan zvečer izredni dodatek in priložnica.
Inzerati veljajo: peterstopna peti vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvata vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inzerati i. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na upravištvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Vrhovni poveljnik gfm. Hindenburg.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. avgusta. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Nobene izpremembe v položaju. V jugo - vzhodni Galiciji se je zlomilo jugo - zapadno od Bučaca pri Višnjovčiku in na jugu, jugo-zapadno in zapadu od Brodov več deloma močnih ruskih napadov. Enako so se izjalovili vsi napori nasprotnika med najgornjo Turijo in železnico, ki vodi v Kovel, da bi prebili fronto zaveznikov, ob odporu tam se borečih nemških in avstro - ogrskih čet. Enako usodo je imelo končno več močnih sunkov nasprotnika v kolenu Stohoda pri Kasovki.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 2. avgusta. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Na severnem delu fronte nobene bistvene dogodka. Jugo - zapadno od Pinska so se ponavljala ruska podvzvetja na obeh straneh Nobeleskega jezera z ojačenimi silami in se raztegnila na okolico Lubješov (ob Stohodu). Gladko smo jih zavrnili.

Večkratni napadi na loku Stohoda (severo - vzhodno od železnice Kovel - Rovno) so se popolnoma zlomili že v zapornem ognju. Vedno iznova je sovražnik brez ozira na svoje izgube naskakoval naše pozicije med Vitonjem in Turijo. Ves njegov napor je ostal brezuspešen.

Pri armadi generala grofa Bothmerja so se ponesrečili sovražni delni napadi v pokrajini zapadno od Višnjovčika (ob Stripi) in pri Velešnjovu (ob Koropjecu).

Vrhovno armadno vodstvo.

URADNO OBVESTILO O IMENOVANJU GFM. HINDENBURGA ZA VRHOVNEGA POVELJNIKA.

Dunaj, 2. avgusta. (Kor. urad.)
Uradno se sporoča:

Tekom navzočnosti Nj. Veličanstva nemškega cesarja na vzhodni

fronti se je izvršila v sporazumu z Nj. c. in kr. apostolskim Veličanstvom nova ureditev poveljniških razmer, ki upošteva položaj, kakršnega je ustvarila splošna ruska ofenziva. Pod generalom feldmaršalom von Hindenburgom je bilo združenih več armadnih skupin zaveznikov k enotni uporabi po dogovoru obeh vrhovnih armadnih vodstev.

Na ruski fronti se položaj ni spremenil. Rusi napadajo armado generala grofa Bothmerja in pritiskejo zlasti tudi na naše nove pozicije jugo - zapadno od Brodov, ne da bi dosegli kakršenkoli uspeh. Tako se jim godi tudi ob Stohodu pri Kasovki in južno Kiselina. Ruske izgube so ogromne. Seveda spravljajo na bojišče nove rezerve in računati moramo s tem, da bodo svoje velenapade ponovili s še večjo ljutostjo. Toda naše čete, ki so vzdržale dosedaj toliko srditih ruskih navalov, se bodo tudi v bodoče zmogovito branile proti ofenzivi ruskih armad. Tem uspešnejše, ker je sedaj poskrbljeno za enotno vodstvo naših in nemških na severu se borečih vojsk, katerih vrhovno poveljništvo je bilo izročeno preizkušenemu generalu feldmaršalu von Hindenburgu. Z imenovanjem gfm. Hindenburga za vrhovnega poveljnika na vzhodni fronti, sicer niso odpravljene funkcije in kompetence obeh vrhovnih armadnih vodstev, ki ostaneta še vedno najvišji vojaški oblasti avstrijskih, oziroma nemških na bojiščih se nahajajočih armad.

RUSKO URADNO POROČILO.

30. julija popoldne. Flotilja več kakor 12 nemških letal je poletela preko Dvinska ter vrgla kakih 40 bomb. Kljub sovražnemu ognju je sprejelo 12 naših letal boj ter prepodbi sovražnika, ki je zbežal. Stabni ritmojster Kozakov je napadel neko nemško letalo ter je po silnem boju v zraku strmoglavil na tla. Pri tem podvzetju nismo imeli nobene izgube. Naša letalska flotilja je nato še obstreljevala kolodvor Islovko (26 km zapadno - severozapadno od Dvinska). Vrhovno od Baranovičev smo zbili neko sovražno letalo. Sovražni letalci, ki so pripadali 35. nemški letalski flotilji, so bili vjeti, sestreljeni

letalo uničeno z ognjem. — Pozicijo svojih čet na levem bregu Stohoda izpopolnjujemo. Naše čete napredujejo v smeri Kovel, Brodi in južno od Dnjestra ter zasledujejo sovražnika.

30. julija zvečer. Boji ob Stohodu potekajo za nas ugodno. Tekom 29. julija smo vjeli tam 21 častnikov in 940 vojakov. Vplenili smo 4 strojne puške. V smeri na Kovel, južno od železnice Rožišče - Kovel, so naše čete prebile sovražno fronto ter napredujejo; vjele so 19 nemških častnikov in 300 nemških vojakov ter vplenile 4 strojne puške. Stotinja nekega strelskega polka, ki je bila prodrla v hrbet sovražnika, je zavojevala eno sovražno baterijo. Atako nemške konjenice je z lahkoto zavrnili. Posrečilo se ji je, ko je vjela poveljnika polka, da se je srečno vrnila. Pri napadih v prostoru južno od vasi Pustomit smo vjeli nad 100 Nemcev.

Lvov za vsako ceno.

Iz Kodanja poročajo: Tukajšnji vojaški krogi pričakujejo za prihodnje dni najljutejše boje zapadno Brodov, kjer bo general Saharov brezdvomno napel vse sile, da prodre na Lvov. Poroča se, da je dobil zadnje dni nova ojačenja na četah in na artiljeriji, tako da bo mogel postopati z najbrezobzirnejšo taktiko. Danski vojaški krogi občejujejo sijajno hrabrost in vztrajnost avstrijskih čet, katerih odličnim vojaškim vrlinam se je zahvaliti, da Rusi dosedaj še niso izvojevali nobenih pomembnih uspehov.

Carica v Bukovini.

»Lokalanzeiger« poroča, da pride s carjem tudi carica v Bukovino in Črnoivce.

nik dvignila roke v znak, da se vda. Voda, neki podčastnik, je bil po Banfieldovem strelu ubit.

O italijanskem letalskem napadu na Reko in okolico, pri katerem je bilo vrženih kakih 50 bomb in ubiti dve ženi in dva otroka, poročajo: Zastopnik »Az Esta« je govoril z danes zjutraj v Budimpešti došlim županom dr. Barczyjem, ki je bil ob času italijanskega letalskega napada na Reko v Opatiji. Barczy je povedal sledeče: Prišel sem ob 9. zjutraj v Opatijo. Naenkrat smo zapazili italijansko letalo. Koj nato sta bili vrženi dve bombi, ki pa nista napravili nikake škode, ker nista eksplodirali. Ko sem se proti 11. dopoldne vračal na Reko, sem šele zapazil učinek letalskega napada. Letalci so očividno imeli namen, napasti nekaj tovarn in kolodvor, blizu katerih poslopj je padlo šest bomb, ki pa niso povzročile škode. Še relsi niso bili poškodovani, samo zemlja je bila razrita, dalje so padle bombe blizu nekega mlina, ter so zadele hišico, v kateri je neka žena stala ravno pri ognjišču. Z nekim zdravnikom sem obiskal v mestno bolnišnico spravljene ranjence. Poškodbe niso znatne. Naši letalci so zasledovali sovražne letalce in jih prisilili v boj. En sovražen letalec je bil zadet po kroglu in jaz sem razločno videl, kako je s strašno naglico šel nizdol. Pozneje sem izvedel, da je obvisel na drevesu. Izmed treh letalcev je bil eden ubit, dva pa vjeta. Tudi drugo letalo je bilo odstreljeno in je padlo v morje.

Velika ovira za Italijane.

Lugano, 1. avgusta. V komentar-juporočila generala Cadorna pravi »Secolo«, da je avstro - ogrski odpor na Monte Cimone omogočil avstro-ogrskega poveljstva utrditi gozmate višave Tonetta vzhodno utrjene linije Campa Molon, kar dela Italijanom velike ovire.

Italijanski vojni stroški.

»Neue Züricher Ztg.« javlja, da se na konferenci četverozveznih finančnih ministrov v Londonu ni doseglo financiranje mesečno najmanj 900 milijonov lir znašajočih vojnih stroškov Italije. Italija doslej ni privolila v to, kar je zahtevala Anglija, naj namreč zastavi svoje carinske dohodke, dasi se ji je obljubilo, da se to ne pove ne javnosti, ne parlamentu. Molk o četverozveznem posojilu 20 milijard je torej razumljiv.

Napad italijanskih letalcev na Reko.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. avgusta. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

Dogodki na morju.

Dne 1. avgusta ob pol 3. zjutraj je vdrla flotilja 14 italijanskih velikih bojnih letal preko Pirana v Istro. Linijski poročnik Banfield se je dvignil v Trstu s svojim hidroplanom, zasledoval flotiljo čez vso Istro, dosegel jedro, 7 »Capronijev« nad Reko v višini 2700 metrov ter sestrelil eno veliko bojno letalo. Voditelj je mrtev, dva opazovalca sta vjeta. Banfield in njegovo letalo sta ostala ne-poškodovana.

Brodivno poveljstvo.

Dunaj, 2. avgusta. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

V Dolomitih smo vzhodno od prelaza Sief zavrnili napad dveh italijanskih stotnij.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

31. julija. V noči na 30. julija je sovražnik v dolini Adiče napadel

naše pozicije pri Castionu in na Zugini. Bil je takoj odbit. Včeraj je sovražno topovje delovalo na celi fronti med Adičo in Pasubiom. V dolini Astico smo nadaljevali svoj pritisk severno Monte Cimona. Sovražna artiljerija težkega kalibra je včeraj obstreljevala Arsiero, zahtevala nekaj žrtev in napravila nekaj škode. V dolini Travignolo (Avisio) so bili trije močni napadalni poskusi nasprotnika, ki je dobil ojačenja artiljerije in moštva, na pred kratkim po nas zavojevane pozicije, vsakikrat energično odbiti. V Pustriški dolini smo obstreljevali kolodvor v Sillianu. Na drugih frontah nobenih dogodkov posebne važnosti. Sovražni letalci so vrgli nekaj bomb na Alo in Fiero di Primiero, ne da bi koga zadeli in ne da bi povzročili kako škodo.

Napad italijanskih letalcev na Reko in na Istro.

»Az Est« poroča z Reke: Banfield je krožil nad velikim italijanskim letalnim strojem in posrečilo se mu je, da je z dobro merjenim strelom ubil pilota Caproni - letala. Italijan je ustavil svoj motor in šel do višine 1500 metrov počevno navzdol, se tu zopet spravi v vodoravno pozicijo in poskusil uteči. Aparat pa ni delal in je moral na tla. Ko so prihiteli vojak, sta iz aparata stopivši italijanski poročnik in podčast-

LISTEK.

Chonchette.

Francoski spisal Marcel Prevost.
(Dalje.)

— Ljubiti, spoštovati te hočem kakor najčistejšo ženo, draga moja, je del Jean premagan. Prav imaš. Kaj nama mari, kaj si misli svet, samo da sva drug pri drugem.

In pritegnil jo je nase, poljubivši jo na čelo . . .

— Chonchette, moja žena . . .

— Počakaj name, je dela Chonchette, in se mu izvila. Takoj se povrnil.

Odšla je v svojo sobo, mladi mož pa je zaeno prestrašen in zadavljen ostal sam.

Kmalu se je povrnila . . . Odela si je potno obleko, dolg potni plašč, mal klobuk z gosto črno kopreno. Bila je zelo vesela. Jean se je nehoté nasmehnil.

— Pojdi torej, je dela, dragi moj mož.

Tedaj se je Jean nenadoma spomnil težav potovanja.

Vprašal je Chonchette:

— Kako prideva v Savigny?

Odgovorila mu je:

— Peš, to se razume! Mari misliš, da ne znam dobro korakati? . . . Uro hoda, to ni nič. In prav k pariškemu vlaku prideva.

V sosednjih sobah se je pojavil lahek ropot.

— Hitro, hitro je dela devojka, prišla Jeana za roko in ga potegnila s seboj. Hitro, Katarina vstaja.

Skoro prisilila ga je, da ji je sledil. Hitela sta po stopnicah, dospela na cesto in krenila čez most. Bilo je mrzlo jutro. Devojka se je oklenila Jeana, hitro sta korakala.

Ko sta bila že daleč od gradu in sta imela že precejšen del poti za seboj, jima je nagla hoda razgrela kri in nič več nista čutila mraza.

— Pa vsaj dobro poznaš pot? je vprašal Jean. Če zaideva? Zdi se mi, da nisem prišel oddol.

Chonchette je vzkliznila smeje:

— Pot? Z zaprtimi očmi jo najdem.

Pokazala je smer v jutranjem mraku, rekoč:

— Glej, ta črni kup zidovja, to

je Ruesse - aux - Fées . . . ta bela črta, to je vrnayško pokopališče. Nato prideva na križišče Homme-Mort, tam se je nekdo usmrtil, ko sem bila še prav majhna. Kaj ti je vendar? je pristavila, ko se je Jean nenadoma ustavil.

Jean je nadaljeval svojo pot.

— Nič! . . . je odgovoril kratko.

Jezilo ga je, da se je ob Chonchettinem pripovedovanju spomnil odkritij gospe Bétourné.

Za seboj sta že nekaj minut slišala ropot voza, ki je prihajal vedno bližje. Jean se je ozrl ter zagledal rumeno luč svetilke, ki se je pomikala proti njima. Prišlo mu je na misel, da prihrani Chonchetti utrudljivo pot . . .

— Halo, voznik, je zaklical v meglo.

Voz se je ustavil . . . Po kratkem presledku je odgovoril nekdo:

— Ali kličete morda mene?

— Ali se peljete v Savigny? je vprašal Jean, ki je s Chonchetto vred pristopil k vozu.

— Ne, v Avor . . . A, domenimo se . . .

— Koliko zahtevate?

— Vraga! V Avorju je semenj, hiapca potrebujem. Za uro prepozno pridem. Dajte mi deset frankov.

— Prav, je odgovoril Jean . . . Pomagajte gospe v voz.

Voznik, kmet s sivimi zalizki, obraza nista mogla dobro razločiti, je obesil vaje svojega konja, ki se je v jutranjem hladu ves kadil, na ročaj, se pripognil, da prime Chonchetto z rokami ter jo kakor otroka položil na sedež v ozadju . . . Jean je vstopil za njo in se vsedel kraj nje.

— Preveč dobro se ne bodele počutili, je menil mož; preveč se trese, ta voz . . . Toda, zadaj je vreča ovsa, ki si jo morete podložiti.

— Že dobro, že dobro, je odvrnil Jean nepotrpežljivo . . . Poženite, da prideva do vlaka v Savigny.

Starac je vzel vaje v roke in udaril z bičem po svoji živali.

Vozili so dokaj hitro. Jean je objel Chonchetto okoli pasu; naslonila sta se drug na drugega, vesela, da sta prosta, kakor dva otroka . . . Ob straneh je hitela mimo njih neizmerna ravnina, posejana z belim kamenjem, podobnim kupu kosti, z vrstami pritlikavih orehov, ki so rasti ob cesti . . . Tu in tam se je v samotni daljavi prikazala bela hišica brez seči, brez drevesa . . .

Jean in Chonchette nista govorila besede . . . Odsakajoči voz je zi-

bal njune sanje. Napočil je dan, že sta mogla razločevati neizmerno ravan. Nebo jima je zakrival široki hrbet voznikov, ki mu je veter napihoval bluzo kakor jadro . . .

Naenkrat pa je na vzhodu vstala rdečkasta luč in po celi planjavi si zazrl obrise vršičkov nizkih med kamenjem posejanih rastlin, dočim je na skrajnem obzorju rdeča kroglja vzhajala proti mlečno - belemu nebu. Vsa ta gola in otožna pokrajina je pri tem solnčnem poljubu zadobila prijazno lice, kakor da se je dotaknil prstan čarovnice in jo prevlekel z zlatom.

Chonchette je rožnatih lic in odprtih ust radostna udarila v roke . . . Jean jo je opazoval miren in srečen, zakaj zopet si je pridobil popolno zaupanje do sebe. Pomirljivo misli so ga obšle. Morda se zadeva še uravna. Teta Marta vzame oba pod svoje okrilje in Chonchette ne bo kompromitirana. Ko oče uvidi, da ima vezane roke, se uda, da prepreči škandal in iz strahu, da si nakoplje vrsto sitnosti.

Voziček je pravkar zapeljal po kratkem klancu navzdol, da skoro spleza zopet nazaj po lahmem pobočju. Vrh klanca je bil železniški

Nemčija in Italija.

Geneva, 1. avgusta. Sklep ministrskega sveta, da Italija ne napove Nemčiji vojne, je pri vojnih hujškah vzbudil veliko nevoljo. Razburjenje teh krogov je tako veliko, da jih je moral Sonnino pomiriti s posebno

izjavo. Po tej izjavi se v Italiji splošno trdi, da je vlada vojno napoved samo odgovorila, da bi imela v rokah nekaj kar bi lahko izigrala proti Romunski, ki bi jo vojna napoved Italije Nemčiji gotovo zapletla v vojno.

Novi nemški uspehi pred Verdunom.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 2. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Severno od Somme je napadel sovražnik zvečer z zelo močnimi silami, toda brezuspešno, v odseku Maurepas do Somme, ko je bil že popoldne pri delnem podvzetju proti pristavi Monacu vsled hitrega protisukla nemških bataljonov doživel krvav poraz. Ob česti Maricourt-Clercy je pridrli do naših popolnoma zasutih jarkov. Sovražne izgube so zopet precejšnje.

Južno od Somme so se pri Rotloyu in Estreesu odigrali krajevni boji.

Na desno od Moze smo napredovali severo - zapadno in zapadno od utrdb Thiaumont, zavzeli gorski nos severo - vzhodno od utrdb Soyeville in potisnili sovražnika v gorskem gozdu ter v gozdiču Laufée bistveno nazaj. Na neranjenih vjetih je bilo pripelanih 19 častnikov, 923 mož in vpletenih 14 strojnih pušk.

Angleške patrulje, ki so bile v odseku Ypres - Armentières posebno delavne, smo povsod zavrnili.

Sovražni letalski napadi na kraje za severnim delom naše fronte, so se ponovili. O vojaški škodi se da komaj govoriti. Izgube med prebivalstvom se množe. Kakor se je naknadno poročalo, je bil v noči na 31. julij napaden tudi kraj Arlon v Belgiji. Jezuitski samostan in cerkev sta zadeta.

Z obrambnim ognjem smo zbili tri sovražna letala, in sicer severno od Arrasa, jugo - zapadno od Bapaume in pri Pozièresu v zračnem boju, eno pri Monthoisu zbito.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

1. avgusta. Severno od Somme Nemci tekmo noči svojih napadalnih poskusov niso obnovili. Severno od Arve so poskusili po silnem obstreljevanju v okolici Lihonsa dva nenadna napada, ki pa sta se v našem ognju zlomila. Na desnem bregu Mose artiljerijski boj, ki je dosegel tekmo noči v okolici utrdb Thiaumont prav posebno silo. Gozdiča Fumin in Laufée sta bila obstreljevana iz velikokalibrskih topov. Zapadno od Pont à Moussonu, v odseku Flirey so zažgali Nemci pred svojimi strelskimi jarki tri mine. Na ostali fronti je potekla noč razmeroma mirno. — Boj v zraku. Podčastnik Lenoir je zbil severno od Verduna neko nemško letalo; to je njegovo peto zbito letalo. Nekega drugega nemškega letalca smo zbili zapadno od Etainu.

1. avgusta zvečer. Južno od Somme smo tekmo posameznega podvzetja vzeli in nemški jarek, ter vjeli 60 mož. Na desnem bregu Mose se je silno obstreljevanje nadaljevalo. Popoldne so izvršili Nemci napad na naše pozicije zapadno in južno od utrdb Thiaumont. Naš zaporni ogenj

prehod zavarovan na vsaki strani z železno mrežasto ograjo, ob preseki pa je tekla seč ob vzhodni nasipi. Z voza si že opazil dvojni tir, rdečkast in gladek kakor usnje, bleščec se v pekočem solncu. Na levi, v daljavi vrtovi, nad njimi visoki vrhovi topov ... Nekaj hiš: bila je vas Savigny — en Septaine.

Postaja je ležala bolj na desni železniškega prehoda, podeželska postaja iz opeke in lesa. Vozček je zavozil onkraj proge, zavil na stran in se ustavil pred vhodom. Jean je skočil z voza, pomagal Chonchetti na tla ter plačal vozniku deset frankov. Ta je snel svoj širokokrajni klobuk in s pomenljivim nasmehom kmečkega človeka hitro pognal.

Chonchetti je gledala za odhajajočim vozom.

— Kaj premišljuješ? je vprašal Jean.

— Zdi se mi, je mrmrala, da poznam tega kmeta ...

Naenkrat se je spomnila:

— A, že vem, oče Barraché je, eden naših najemnikov, pred nekaj dnevi je bil pri meni.

Krenila sta proti kolodvoru in se v čakalnici vsedla na leseno klopo. Soba je bila prazna, na stenah so viseli oglasi: Dirke v Querche — Se-

jih je takoj prijel. Ogenj strojnih pušk je zlomil vse sovražne poskuse. Nekaj delov sovražnih čet, ki so dospeli do naših jarkov, smo z živahnimi protinapadi svojih čet vrgli nazaj. Koncem dneva nam je dovolil napad z ročnimi granatami napredovati južno od utrdb Thiaumont. Istočasno so napadli Nemci na fronti Vaux-Chapitre - Chenois. Samo na tej točki so se vstali v nekaterih eksponiranih pozicijah. Pozneje pa smo jih vrgli od tam nazaj. Povsod smo s svojim ognjem zadržali njih napade, ki so jih stali težke izgube.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO

1. avgusta popoldne. Splošni položaj se danes ni izpremenil. Severno od Bazentin le Petita smo z uspehom zavrnili sovražni poskus napad na našo črto. Celo noč silen artiljerijski ogenj na obeh straneh. Z ostale fronte ni poročati ničesar.

1. avgusta zvečer. Nobene izpremembe položaja med Ancro in Sommo. Nobenega pomembnega dogodka na drugih točkah angleške fronte.

Nova angleška ofenziva?

Londoni poročevalci »Secola« poroča, da pripravljajo Angleži sedaj zadnjo fazo svoje ofenzive, ki »mora« prinesiti odločitev.

Pred Verdunom.

»Times« poročajo: Nemci so pred Verdunom končali svoje priprave, da prično z odločilnim naskokom. Kljub temu, da imajo drugod obilo posla, so postavili pred Verdun 2000 topov. Branitelji Verduna pričakujejo vsak dan pričetek novega naskoka.

»Zeppelin« nad Anglijo.

Londoni listi trde soglasno, da je bil zadnji napad »Zeppelinov« največji nemški zrakoplovski napad na Anglijo. »Zeppelin« so zmetali mnogo bomb. Obseg škode še ni znan, ker admiraliteta ničesar ne razglasa. Prebivalstvo vzhodne Anglije je skrajno ogorčeno nad vlado, ker je baje obrambo Anglije otežkočila s tem, da je poslala velik del letalcev na fronto.

London, 1. avgusta. (Kor. urad.) Reuter: Včerajšnjih zračnih napadov se je udeležilo 6 ali 7 Zeppelinov. Po došli poročilih je padlo 60 bomb v večina redko obljubene okraje. Neko letalo je z obrambnim topom napadlo zračno ladjo. Videlo se je, kako je šla zračna ladja nizdol in v megli izginila.

Rotterdam, 2. avgusta. »Daily Mail« je nezadovoljna, da pri zadnjem napadu Zeppelinov ni bila nobena nemška zračna ladja odstreljena.

Casement.

Iz Londona poročajo, da Casement ni prošil za pomiloščenje, zato je baje tudi gotovo, da bo 3. avgusta usmrčen. Justifikacija se bo izvršila v ječi Petonville. Njegov zagovornik pravi, da je Casement popolnoma miren in da ravnodušno pričakuje

menj v Saincaize — Zimski vozni red Pariz - Lyon čez Bombonnas ... Nemirno sta naša znanca ogledovala te napise v velikih črkah. V srcu pa sta se jima menjavala strah in zadovoljnost. Od časa do časa sta si stisnila roke, da drug drugemu povesta, da njune misli veljajo istemu predmetu.

Odprli so blagajno. Kmalu je prišlo nekaj kmetov praznično opravljenih za sement v Avorju v polikanih bluzah in novih klobukih. Ko so zagledali Jeana in Chonchetto, so prenehali govoriti ter se potuhnjeno stiskali k stenam, hlineč se, da berejo oglase.

... Ko je odhajal vlak z našima beguncema, se je nagnila Chonchetta k ušesu mladega moža.

— Najno poročno potovanje je, je šepetala.

Jean ji je krepko stisnil roko. Tedaj je devojka nagnila svojo glavo na prsi svojega zaročenca in premagana od naporov noči je hitro zaspala. Nekoliko mračnega obraza je Jean motril to ljubko glavo, na pol odprta usta, modrikaste veke nad zaprtimi očmi, te črne lahke razpletene kodre, ki so padali na rame kakor duhteč val.

(Dalje prihodnje.)

smrt. Zadnje dni je izjavil: Živel sem za Irsko in bom umrl za Irsko. Za milost noče prositi, ker si je svest, da milosti ne potrebuje. Neprestano dela ob svoji življenjski agoodovini in ob zgodovini njegovih bojev za Irsko. Pred svojo smrtjo bo dal ta dokument svojemu zagovorniku.

List »Italia« trdi, da je izvedel iz vatičanskih krogov, da je zahteval papež od angleškega kralja Jurja milost za Casementa. Sodi se, da se smrtna obsodba ne bo izvršila.

Iraka.

»Nieuwe Rotterdamsk Courant« poroča iz Londona: Nacionalistična irska stranka je imela pod predstvom Redmonda sejo, na kateri je sklenila, stori ti vlado odgovorno za to, če se sporazum ne posreči. Stranka je nadalje protestirala proti vladi v Dublinu ter označila imenovanje unijonističnega državnega tajnika za Irsko kot žalitev naroda. Končno je zahtevala natančno preiskavo slučajev, ko so bili vjeti brez obravnave ustreljeni.

Italijanski podmorski čoln vpleten.

Dunaj, 2. avgusta. (Kor. urad.) Uradno razglasa:

Dogodki na morju.

Italijanski podmorski čoln »Giulio Pulino« je prišel v severni Adriji v naše roke ter smo ga skoro popolnoma nepoškodovanega pripeljali v Pulj. Vsa posadka, obstoječa iz 3 častnikov in 18 mož, je bila neranjena vjeta.

Brodovno poveljstvo.

Boji na morju.

»Deutschland« se vrača.

Baltimore, 1. avgusta. (Kor. ur.) Reuter poroča: »Deutschland« je nastopila danes popoldne vožnjo domov.

Bremen, 1. avgusta. (Kor. urad.) Bösmannov urad poroča: Vodja trgovskega podmorskega čolna »Deutschland«, kapitan Paul Kōnig, je sporočil nemški prekoceanski paroplovni družbi v Bremenu iz Baltimora z dne 13. julija pismo: S tem sporočam, da smo se odpeljali brez vsakega neljubega dogodka. Naš prihod sem je bil kar najsikrnejše pripravljen. Straža in kraj, kjer leži podmorski čoln, sta vsled truga Hilkena in drugih perfektna. Navoženje čolna se vrši tako hitro, kakor to dopuščajo razmere. S popolnim zupanem pričakujem dne, ko se bomo odpeljali od tu in se vrnili v domovino.

»Matin« poroča iz New Yorka: Neka vlačilna ladja v pristanišču v Baltimoru je pričela v ponedeljek spravljati barke in druge ladje, ki so ležale pred podmorskim čolnom, iz pristanišča in bližine. Očividno je bilo, da je bilo pričakovati, da podmorski čoln odplave. Posadka je zagotavljala, da bo došel podmorski čoln »Bremen« v torek v ameriške vode.

»New York Herald« poroča iz Baltimora, da je »Deutschland« 1. avgusta ob 5. in 40 minut po noči zapustila pristanišče s tovorom 500 ton niklja in sirovega gumija. Poleg tega je imela s seboj zlata v vrednosti 2 milijonov frankov.

Iz Rotterdama prihajajo še tele zanimive vesti: Poveljnik nemškega trgovskega podmorskega čolna »Deutschland« je naprosil ameriško mornariško oblast, da naj mu da za spremstvo v ameriških vodah kako vojno ladjo, kar pa je ameriška vlada odklonila, češ, da bi potem za bodočo prevzela preveliko odgovornost. — Newyorški listi pa trde, da je nemški podmorski čoln odplul že pred več dnevi in da je pustil v pristanišču v Baltimoru samo periskop, da bi vsi mislili, da se nahaja podmorski čoln še tam.

Potopljeni parniki.

Od podmorskega čolna je bil potopljen ribiški parnik »King James«, drugi ribiški parnik »Andromeda« je zbežal. Od 10. do 30. julija se 13 obrežnih angleških ladij ni vrnilo v svoja domača pristanišča, 13 angleških parnikov pa pogrešajo že od 20. julija. Dne 22. julija je neki nemški podmorski čoln potopil v bližini angleške obale norveške parnike: »Suffra« »Juno« in »Bams« ter neko švedsko ladjo, ker so vozile konterbando. Dne 28. julija je ob angleški vzhodni obali en sam nemški podmorski čoln potopil 8 angleških motornih čolnov in eno angleško ribiško ladjo.

Slučaj Fryatt.

Iz Londona poročajo, da je slučaj Fryatt v vseh angleških paroplovnih krogih izzval največje ogorčenje in željo po maščevanju. Tudi

hočejo nemški narod za celo vrsto let videti izključen iz družbe kulturnih narodov. Trgovski krogi v Londonu pravijo, da je treba Nemčiji enkrat za vselej onemogočiti, da bi nastopala kot »volk v ovčji koži«. Sploh zahtevajo, da naj se po končani vojni zapro Nemcem angleška pristanišča.

»Kölnische Ztg.« prinaša odgovor na Asquithove napade v angleški poslanski zbornici zaradi slučaja Fryatt, ter pravi: Pojmi o morali, pravici in logiki so se morali popolnoma zmešati narodu, ki je pred kratkim kratkoma umoril sto in sto svojih irskih sodržavljancev, ki zagovarja morilce s »Paralonga«, ki je ustrelil celo vrsto Nemcev, češ, da so vohuni, a ni niti objavil njih imen, potem pa se drzne celo imenovati usmrtilcev kapitana Fryatta, ki je zakonito in pravno sama ob sebi umevna, umor. Fryatt je bil pravilno obtožen, pravilno obsojen in imel je svoje ga zagovornika.

Romunija na razpotju.

»Marširal bodemo z Rusi«.

N. Fr. Pr. poroča: »Moldova«, glasilo Petra Carpa (znanega avstrijskega romunskega državnika Op. urad.), piše. Treba je le opazovati. Tu naznanja neki minister svojim intimnim prijateljem, da bodo Rusi kmalu »korakali« v našo deželo, navaja natančne date ter točko, kjer se bo izvršila invazija tujih armad. Tam zopet pripoveduje drugi zastopnik neke tuje države, da se Romunija ruski invaziji ne bo mogla protiviti. Medtem lahko ob Donavi opazujemo, kako se Rusi pripravljajo, da vdrejo v našo deželo. Karakteristične so mrzlične vojaške priprave, ki se vršijo v pričakovanju neposrednega sodelovanja naše armade z ruskimi četami. V armadi vedo, da so ukrepi že storjeni, da je bil vojni material že transportiran na vnaprej določene točke, da so ambulance pripravljene in tudi živina, ki je potrebna za v boj korakajočo armado. Čudno fraterniziranje se je zgodilo na železnica med našimi visokimi funkcionarji in ruskimi železniškimi uradniki v pričakovanju vojaških transportov. Najbolj čudno pa je, da vlada v vojaških krogih prepričanje, da pojdemo z Rusi, da se bo mobilizacija kmalu izvršila in da je vse pripravljeno za sodelovanje Romunov ob strani Rusov.

V ostalem je zadovoljnost naših rusofilov znamenje, ki nas ne moti. Rusofili jubilirajo. Romunski poslanik v Petrogradu (znani rusofil Diamandi Op. ur.) ne more prikrivati svojega veselja. Triumfiraj je, marširal bodemo z Rusi.

Četverozveza zahteva dovoljenje za prehod ruske armade.

Sofija, 1. avgusta. »Utro« poroča, da so poslani entente v Bukarešti na delu, da dovoli Romunija prehod ruskih čet ozir. podobno rusko akcijo, kakor jo je dovolila Grška v Makedoniji. Centralne države takega postopanja ne bodo mirno gledale. Romunija bi bila s tem pognana v vojno.

Neutrarno svarilo Romuniji.

Bern, 2. avgusta. (Koresp. ur.) Razpravljajoč o vojnem položaju, poudarja »Bund«, da zavzemajo Bolgari prav pomembno centralno pozicijo, ki je važna, ako bi Romunija opustila svojo nevtralnost. Od treh strani obkrožena je Romunija izpostavljena koncentričnemu napadu centralnih držav in njunih balkanskih zaveznikov in bi videla najbrž vojno v svoji lastni, rodoviti, ravni deželi. Romunska armada bi pač ne mogla cepiti svojih moči na kordonskih pozicijah elipse, ki jo tvori Romunija v vojno - geografičnem oziru, temveč bi se morala bojevati združena v enotne velike skupine in močno se naslanjajoča na Rusijo. Bukarešta bi bila v večji nevtrarnosti, kot je bil ekscentrično ležeči Belgrad. Romunija bi morala torej, če napde, eventualno prevzeti vojaško vlogo, ki jo je igrala Saksonska v sedemletni vojni in bi potegnila nase nemške, avstrijske, bolgarske in turške sile. Sklep se udeležiti vojne, vsebuje torej za Romunijo največjo nevtrarnost, ne glede na to, v koliki meri bi njena armada vplivala na izid vojne.

Bratstvu o položaju.

»Pesti Naplo« poroča iz Bukarešte: Bratstvu se je izjavil, da se je angleško - francoska ofenziva brezdvomno ponesrečila in da tudi ruska le počasi napreduje. Prepričan je, da bo trajala vojna še preko zime. Bratstvu je ententnim poslanikom povedal, da more Romunija še le pozneje poseči v vojno.

Želja romunske vlade.

Iz Bukarešte poročajo: V krogih, ki imajo zveze z Bratstvom, se pripoveduje, da bo dala Romunija do 14. avgusta ententi točen odgovor glede svoje nadaljnjé politike. Romunska vlada želi rešiti krizo v taki formi, ki bi bila ugodna za entento, ne da bi istočasno bila izzivalna za centralne države.

Bolgari o Romuniji.

Sofija, 1. avgusta. Organ Češove stranke »Mir« piše o položaju: Romunija hoče razširiti svoje meje na tuje stroške. To more doseči le za ceno vojne. Romunija ne sme pozabiti, da je Bolgarija v zvezi s centralnimi državama pripravljena pričeti boj proti skupnemu sovražniku.

Pomirljive vesti.

»Fremdenblatt« poroča iz Bukarešte: Značilne za razpoloženje rusofilov so besede Take Jonesca, ki je po avdijenci pri kralju dejal: »Nemci so nam zrasi čez glavo.« »Eclair des Balkans« v najstrožjih besedah obsoja protivnike kralja Ferdinanda ter ga slavi kot najenergičnejšega in najbolj patriotičnega Hohenzollerca, ki je državo obvaroval katastrofe. Načrti rusofilov da so se popolnoma ponesrečili.

Izmenjava blaga med Romunijo in Avstrijo je, kakor poročajo iz Budimpešte, v polnem teku. Vsak dan pride čez 180 vagonov raznih surovin in žita čez romunsko mejo, naši vlaki pa dovažajo v Romunijo industrijalne produkte. Romunija je naročila v Avstriji in Nemčiji tudi 80.000 ton premoga, ki se že dovažajo po Donavi v romunsko pristanišča.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. avgusta. (Kor. urad.) Uradno se razglasa:

Jugovzhodno bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 2. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

»Temes« redivivus.

Belgrad, 1. avgusta. (Kor. urad.) V oktobrskih bojih leta 1914 na Savi potopljeni c. in kr. monitor »Temes« so dvignili in ga bodo vlekli v Budimpešto, kjer ga popravijo. Ko se je »Temes« vozil danes popoldne mimo Belgrada, so ga slovesno pozdravljali. Na slavnostno okrašenem mostu so se razvrstili vojaški generalni guverner general pehote baron pl. Rhemen z načelnikom svojega generalnega štaba, generali, vsi službe proti častniki v Belgradu se nahajajočih c. in kr. in zveznih armad, zastopniki c. in kr. zunanega ministrstva in voditelj cesarskega nemškega generalnega konzulata. Ko se je monitor vozil skozi odprto mostu, mu je izkazala čast pri mostu se nahajajoča častna stotinja in vsi, ki so bili navzoči, godba je zasvirala cesarsko pesem.

Napad italijanskih letalcev na Drač.

Iz Rima poročajo 1. avgusta: Italijanski letalci so metali včeraj bombe na hangarje in naprave v Draču ter so se vrnili nepoškodovani.

Srbski prestolonaslednik v Solunu.

Solon, 2. avgusta. (Kor. urad.) »Agence Havas«: Srbski prestolonaslednik se je včeraj na krovu torpednega razdiralca pripeljal semkaj.

Kralj Nikita v Parizu.

Lugano, 2. avgusta. Kralj Nikita je prisel v Pariz. Obiskal bo predsednika Poincaréa ter se vrnil v soboto v Vichy.

Grška divizija v Solunu.

Amsterdam, 2. avgusta. (Kor. u.) »Times« javlja iz Aten: Grška vlada je sklenila, premestiti celo grško infanterijsko divizijo iz Soluna v Tesalijo.

Pariz, 2. avgusta. (Kor. urad.) »Agence Havas« javlja, da je bila na povelje vojnega ministra 11. grška divizija iz Soluna premeščena v Lariso. Le en bataljon ostane v Solunu. To se je odločilo po posvetovanju med kraljem in rajnim ministrom ter je bilo sporočeno zastopnikom četverozveze. Kralj je dalje odredil personalne premembe na mestih prefektov in je imenoval zanje osebnosti, ki dajo za pravilnost narodnih volitev vsako garancijo.

Razne politične vesti.

= Obsojeni češki poslanci. Du nai, 2. avgusta. (Koresp. urad.) Pred domobranskim divizijskim sodiščem na Dunaju pod predsedstvom polkovnika Kreuza in voditeljem obravnave nadporočnikom - avditorjem dr. Filipom Charnathom, je bila dne 30. junija 1916 po štirinajst dni trajajočem procesu končana javna razprava proti državnim poslancem Vaclavu Chocu, Francu Buřivalu, Ivanu Vojni in Josipu Netoličku zaradi hudodelstva sokrivde pri veleizdaji po § 61 kazenskega zakona. Podlaga poizvedovalnemu postopanju, ki je izvršeno c. kr. vojaško pravdnitvo, so bili lastnoročni, od imenovane oblasti pri posebnem postopanju zaplenjeni zapiski v inozemstvo pobeglega, zaradi veleizdajstva preganjanega profesorja dr. T. G. Masaryka glede posvetovanja med njim in obtoženimi poslanci. Obtožbo je zastopal namestnik vojaškega pravdnika nadporočnik - avditor dr. Pavel Koretz, zagovornik je bil dr. Ambros iz Olomuca. Obtoženci so bili v polnem obsegu obtožbe spoznani za krive in obsojeni na kazni težke, poostrene ječe, in sicer Choc na šest let, Buřival na pet let, Vojna in Netolička na eno leto. Zagovornik je oglašil ničnostno pritožbo in vzklic.

= Vojni cilji. Berolin, 2. avgusta. (Kor. urad.) Nemški narodni odbor, ki je združen odličnih oseb za doseg soglasja glede vojnih ciljev, je priredil povodom začetka tretjega leta vojne včeraj v celi državi zborovanja, na katerih je bila sklenjena zaupnica kancelarju in izrečeno, da mora biti mir tak, da si bodo nasprotniki premislili, Nemčijo še kdaj napasti.

= Živila za Poljsko. Iz Washingtona poročajo: Nemčija je odklonila Greyeve pogoje, pod katerimi bi Angleži dovolili uvoz živil za stradalno poljsko prebivalstvo. Nemška nota poudarja, da so vsa nadaljna pogajanja brezpredmetna, zlasti ker bo imela Nemčija sama dovolj živil.

= Srbski prestolonaslednik o bodočnosti. »Matin« je pozval srbskega prestolonaslednika, ki biva sedaj na Krfu, naj ob priliki druge obletnice vojske poda izjavo, kaj čuti in meni o bodočnosti. Prestolonaslednik je odgovoril: »Mi se hočemo boriti, to so čuvstva, ki sedaj prešinjajo mene in vse moje vojake. Nato hočemo izvajati svobodo za vse svoje brate. To je moje mnenje o bodočnosti.«

= Anglija proti Norveški. Anglija je zaprla vsak dovoz masti, kolonijalnega blaga, žita in moke na Norveško. Sedaj se vrše pogajanja med norveško in angleško vlado. Bajne hoče Anglija na ta način doseči, da se Norveška zaveže, da Nemčiji ne bo prodajala slanikov.

= Otvoritev kitajskega parlamenta. Petrograd, 1. avgusta. (Kor. urad.) Petrogradska brzojavna agentura javlja iz Pekinga: Parlament je pričel zasediti. Novi predsednik Li - Juang - Hung je položil prisego na republikansko ustavo.

Vesti iz primorskih dežel.

= Abiturijentke goriškega učiteljskega. ki so napravile zrelostni izpit v Ljubljani, se tem potom najtopleje zahvaljujejo vsej cenjeni komisiji in posebno š. g. Bežeku, ravnatelju goriškega moškega učiteljskega. Poslednjemu gospodu gre posebna hvala, ker se je toliko prizadeval, da niso gori omenjene abiturijentke izgubile svojih študijskih let, marveč jim pripomogel celo do mature.

= Starašinstvo v Komnu je izvolilo v izredni seji za častne občane: generalnega polkovnika pl. Boroeviča, notranjega ministra in bivšega tržaškega namestnika princa Hohenloheja ter sedanjega tržaškega namestnika barona Fries-Skeneja.

Kdo kaj vé? Franc Berginc iz Čezsoče 104 pri Bovcu, pridelen 1. nadomestni stotniki 97. pešpolka, je bil do meseca maja 1915 v Ljubljani, od tedaj pa ni o njem nikakih poročil. Kdor bi kaj vedel o njem, prosimo, da sporoči njegovi materi Mariji Berginc, Steinklam, Nieder - Österreich, Flüchtlingslager, Barake 57.

Iz ruskega vjetništva se je oglašil Ivan Brezovec od Sv. Jakoba v Trstu. Piše, da se nahaja šele na potovanju.

Išče se družina Tomaža Medvešček iz vasi Anhovo pri Kanalu št. 148. Ob pričetku vojne v Italijo je bila odgnana na Italijansko in od tedaj ni več glasu o njej. Ako bi kdo kaj vedel, naj blagovoli sporočiti posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta št. 38.

Izjava furlanske katoliške ljudske stranke. Načelnik goriškega de-

želnoborskega kluba furlanske ljudske stranke, c. kr. namestni svetnik dr. Josip Bugatto, priobčuje naslednjo izjavo: V odgovor na strankino izjavo, sprejeto na zborovanju v Črničah, izšlo v kranjskih in štajerskih listih in odobreno od vodstva Slovenske Ljudske Stranke, v kateri se je zahtevalo, da naj vlada postavi za avtonomno deželno upravo goriško - gradiščansko vladnega komisarja, dalje, da naj se takoj ustanove nove slovenske šole in nabijejo slovenski ulični napisi v mestu Gorici, še tekom vojne, — so sklenili deželni poslanci katoliške ljudske stranke na Furlanskem naslednjo izjavo: »Deželni poslanci katoliške ljudske stranke na Furlanskem z obžalovanjem ugotavljajo, da se drzne ugledna skupina rojakov v tako težkih časih dvigniti obrekovanja proti velezaslužnemu deželnemu glavarju msgr. dr. Faidutti, ki si z nenadkriljivo vneto in vidnim uspehom prizadeva, koristiti svojim rojakom brez razlike strank; ugotavljajo dalje, da se je izvršila preselitev deželnih uradov z izrečno pritrditvijo civilnih in vojaških oblasti in le v svrhu in z učinkom, da bi se moglo delovanje deželne uprave prostje in koristnejše razvijati; izražajo svoje obžalovanje, da se v dosegu odstranitve tako veleveljavne in zaslužne osebnosti, kakor je msgr. dr. Faidutti, zahteva odprava deželne ustave v deželi, ki je brez razločka in neomajno lojalna in katere javna uprava je popolnoma v redu; zavračajo krivično zahtevo, da bi se dragocene skrbi tistih, ki imajo varovati najvišje državne koristi, tratile za pospeševanje praznih demonstracij, ki bolesto polnemu prebivalstvu in brambi državnih mej prav nič ne morejo koristiti, pač pa bi utegnile motiti mir duhov, ki so popolnoma prevzeti samo te edine misli na zmago vsem Avstrijcem — kateregakoli jezika — skupne domovine; izražajo svojo željo, da naj Gorica in goriška dežela, ko prestaneta vihar svetovne vojne, izročita potomcem obenem s spomini na to strašno usodno uro značaj biserov v kroni Habsburgov neizpremenjen in neropljiv, kakršnega mu je vtisnila zgodovina tekom stoletij.«

Kolodvorska gostilna v Pulju. Od 1. avgusta je v kolodvorski gostilni v Pulju kuhinjski obrat za civilne in vojaške osebe do nadaljnjega sklepa ustavljen.

Italijanski uradni jezik v Dalmaciji. Iz Zadra prinaša »Hrvatska Rječ« zanimiv dopis o uvajanju italijanske v urade. Dopis se glasi: Znana je borba hrvatskega naroda za hrvatski, a proti italijanskemu jeziku v kraljevini Dalmaciji. Tam živi Hrvatov in Srbov 98,5% a 1,5% je Italijanov ali poitalijančenih Hrvatov in Srbov. Pač se sliši paradokso, toda v Zadru se nahaja poleg katoliških tudi nekaj pravoslavnih Italijanov. Borba za hrvatski jezik se je pričela z jezikovno naredbo leta 1909., s katero se je uvedel hrvatski jezik kot uradni jezik, pustil pa se je italijanski jezik na izrečno željo vlade zaradi bivše zveze z Italijo: a) v vseh c. kr. državnih uradih ob morju (in to je gotovo vsa Dalmacija); b) v vseh centralnih uradih; c) pomorski urad za Dalmacijo, s sedežem v Trstu je proti tej naredbi rabil ostentativno italijanski jezik v vseh spisih, ki so se tikali Dalmacije, kar je bilo popolnoma proti tej naredbi; d) na poštinih pečatih vseh mest in večjih krajev je bil poleg hrvatskega tudi italijanski naslov; e) vse tabele in uradni pečati uradov pod a) in b) so bili dvojezični. Ta naredba obstoja tudi še danes in tudi uradno glasilo naše vlade izhaja napol hrvatsko, napol italijansko. Komaj je bil pred enim letom ob izbruhu vojne razpuščen zadrski občinski zastop, ta brezobzirni brlog italijanščine v Dalmaciji, pa bo sedaj, tega se nadejamo, prenehala tudi umetno sestavljena italijanska večina v zadrski občini, — saj živi tam 3/4 Hrvatov, a samo 1/4 Italijanov. In tako smo tu doživeli, da je imelo 1 1/2% prebivalstva pogosto več pravice, kakor večina prebivalstva v tej čisto hrvatski zemlji. — Italijanski irredentizem je hotel na ta način napraviti vtisk, kakor da je Dalmacija italijanska, in tudi danes nahajamo dan za dnevom v italijanskem časopisu trditve o »italijanski Dalmaciji«. Medtem pa se, kakor je znano, celo Angleži, Francozi, Rusi in Srbi upirajo v svo energijo italijanskim zahtevam po Dalmaciji. Medtem čuvali ob Soči hrvatske mišice, da Italijan ne more vdreti v naše zemlje.

Za vojaška prebiranja se ni nič zmenil neki Adam Stokić na Reki. Slednjič so ga je prišli in je kaznovan z zapornom 10 dni in globo 100 K. Reka bo preskrbovala Opatijo in Lovran z električno razsvetljavo. Pogajanja med reško občino in tvrdo Skanari iz Lovrana glede električne centrale je Opatiji so zaklju-

čena dovoljno. Od opatijske električne centrale je odvzeta tudi Lovran, tako da bosta oba kraja preskrbljena z električno energijo z Reke.

Poroke. Gosp. Marko Krema, profesor na kr. realni gimnaziji na Sušaku, se je poročil z gospico Margito pl. Merzljak, profesorico na sušaškem liceju. — Gosp. dr. Branko Tkalec, profesor na kr. realni gimnaziji na Sušaku, se je poročil z gospico Olgo Milič, profesorico na sušaškem liceju.

Dnevne vesti.

— Odgovor 17. pešpolka in 7. lovskega bataljona na podravskega bataljona. Na čestitke, ki jih je poslal župan dr. Tavčar v imenu mestne občine ljubljanske c. in kr. pešpolku št. 17. in 7. lovskega bataljona, je prejel dve brzojavki dotičnih poveljstev, ki se glasita tako: Srčno razveseljen nad čestitkami in pozdravi, poslanimi v imenu deželnega stolnega mesta, izrekam za vrli, hrabri 17. pešpolk najtoplejšo zahvalo ter vracam pozdrave prav tako presrčno. Slej ko prej se bodo vsi napadi zavratnega dednega sovražnika razbijali ob železni steni nepremagljivih Kranjcev. — Fleischer, podpolkovnik. — Besede toplega priznanja in ljubi pozdravi iz domovine od deželnega stolnega mesta ljubljanskega navdajajo slehernega lovca 7. bataljona s ponosom in odkritosrčnim veseljem. Zahvaljujemo se zanj za iskrenimi čustvi in pošiljamo premožno najsrčnejših pozdravov lepi Kranjski in njenemu biseru — Ljubljani. — Se y d l. Podpolkovnik, poveljnik 7. lovskega bataljona.

— Na zahvalo za poslano sliko mesta Asiago je prejel g. župan od polkovnika Ventourja naslednje pismo: C. in kr. pešpolk št. 17. Vaše veleblagorodje, velespoštovani gospod župan! Vam in slavnemu občinskemu svetu deželnega stolnega mesta ljubljanskega izrekam v imenu polka za prijazne besede najlepšo zahvalo. Ponosen in srečen, da stojim na čelu temu vrlému polku, ki se je izkazal v neštevilnih bojih in bitkah, Vam lahko zopet samo zatrdim, da so si pridobili fantje 17. polka, hrabri Kranjci, s svojimi sijajnimi junaškimi čini poseben sloves, da jih prijatelji cenijo in spoštuje, da se jih sovražnik boji. Pred kratkim, dne 9. t. m., se je moralo jedro ital. čet — alpini zopet prepričati, da je 17. pešpolk žilav v obrambi, neodoljiv v napadu. Kljub ogromni premoči, ki jih je privedla prav v naše črte mo jih ne le vrgli iz njih, temveč jih ob najtežjih izgubah zapodili v beg. To je bil v zgodovini polka zopetdan slave in pohvalavrla polka se je glasila brez pridržka do najvišjih mest. Dežela Kranjska sme biti ponosna na junaške čine svojih neprimerno hrabrih sinov. — Prosim Vas, sporočite slavnemu občinskemu svetu pozdrav domačega polka z zagotovilo, da se bodo vojak 17. pešpolka do zmagovitega konca — bodisi kjerkoli — pogumno borili. Polkovno poveljstvo si dovoljuje že sedaj naznaniti, da hoče svoječasno posvetiti deželnemu stolnemu mestu vojni album v trajen spomin na čine domačega polka v svetovni vojni. Sprejmite, velenjeni gospod župan, izraz najodličnejšega spoštovanja od udanega Ventourja, polkovnika.

— Odlikovanja. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili zdravniki doktorji Vladimir Rudež, Al. Kraigher, Ernest Dereani in Andrej Jenko v Ljubljani. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil računski podčastnik 17. pešpolka Ivan Jeraš.

— Oficielni kranjski patrijotični vojni znak se dobi skozi 14 dni in sicer od dne 3. avgusta začetni do 17. avgusta t. l. v Ljubljani in trgovinah: Back in Fehl, Stari trg; J. S. Benedikt in Ko., Prešernova ulica; A. Gruber, glavna zaloga tobaka, Mestni trg; J. Kette, Franc Josipova cesta; Anton Krisper, Mestni trg; Maček in Komp., Franc Josipova cesta; J. Mathian, c. in kr. dvorni založnik, Dunajska cesta; Mihael Mihelič, Sečenburgova ulica, kakor tudi pri upravi »Slovenca«. Na deželi pri c. kr. okrajnih glavarstvih.

— Padel je dne 9. julija na italijanskem bojišču Lovro Šolar, doma iz Založ pri Podnartu na Gorenjskem. Bil je vedno vnet naprednjak in je iskreno ljubil slovensko stvar. Prizadeti rodni mišice sožalje!

— O oddajanju kovinskih predmetov. »Wiener Zeitung« javlja: Odredba ministrstva deželne brambe z dne 29. julija t. l., s katero se je podaljšala veljavnost zaplembe kovinskih predmetov do konca letošnjega leta, se je v časopisu deloma pomotno tolmáčila, kakor da bi se odgodila že odredjena in izvajana splošna izročitev predmetov iz kovin. Nova

odredba je podaljšala zaporo do konca leta 1916. Samoobsebi umljivo je, da se morajo stvari v prvotni, torej v podaljšani dobi zapore, izročiti v po oblaših predpisanih izročilnih obročih. Potrebščina vojske zahteva, da se drže najtočnejše predpisani izročilni roki. Kdor bi se ne oziral na izdane odredbe, bo najstrožje kaznovan.

— Prevzema evidenčnih konj. Vojaška uprava v kratkem prevzema več letos potrjenih konj. Lastniki potrjenih konj se opozarjajo, da se v prvi vrsti prevzamejo konji, ki so radi pomanjkanja krme prostovoljno na razpolago. Kdor ima takega konja, naj ga nemudoma, vsaj pa do 5. avgusta t. l. naznani mestnemu vojaškemu uradu v Mestnem domu. Pri prevzemanju se po možnosti puste konji, ki se rabijo zgolj za kmečka dela. Kdor ima take konje, naj jih v omenjenem roku, v omenjenem uradu naznani, da se vzamejo v zasnem. Evidenčni list je prinesiti seboj.

— Počitniški dnevni zavetišči v Ljubljani in v Sp. Šiški. Opozarjamo na razglas c. kr. mestnega šolskega sveta o ustanovitvi in otvoritvi počitniških dnevnih zavetišč. Ti počitniški dnevni zavetišči z več skupinami sta namenjeni šoloobveznim otrokom ljubljanskih deških in dekliških ljudskih šol in šišenske deške in dekliške ljudske šole in sicer v prvi vrsti onim, ki imajo svoje očete v vojski in kojih matere morajo za zaslužkom, da prežive družino in vsled tega ne morejo zadostno skrbeti za vzgojo svojih otrok. V teh zavetiščih bodo otroci — razun nedelj in praznikov — vsak dan od 8. ure jutraj do 6. ure zvečer pod nadzorstvom in varstvom učiteljstva zaposleni z raznimi zabavami in drugim koristnim baviplom. Tu bodo dobili tudi dopoldansko in popoldansko južino in opoldansko kosilo deloma proti mali odškodnini, po potrebi pa tudi brezplačno. Dečki in deklice ljubljanskih ljudskih šol naj se vpišejo na II. mestni deški ljudski šoli na Cozjovi cesti, šišenskih šol pa v občinski hiši v Sp. Šiški. Priglasence bo v zavetišča sprejemal c. kr. mestni šolski svet. Deklice ljubljanskih dekliških šol se bodo pridilele že obstoječemu počitniškemu dnevnemu zavetišču v Lichtenurnovem zavodu. Deklice spodnješišenske šole pa se bodo zbirale v posebni skupini v Sp. Šiški.

— Iz poštne službe. Za poštnege asistenta v Trstu I. je imenovan poštni praktikant Karel Bano; poštni asistent Franc Vagaja je začasno vpokojen. Poštna aspirantinja Marija Grill je imenovana za poštno oficijantino v Vipavi. Poštni asistent Anton Grisman je padel na bojišču.

— Krušne in sladkorne karte. Krušne karte za 68. in 69. teden, to je za čas od 6. do vštete 19. avgusta 1916 in pa sladkorne karte za VI. sladkorni mesec, to je za dobo od 6. avgusta do vštete 2. septembra 1916 se bodo pri vseh desetih komisijah oddajale v petek dne 4. t. m. od osmih jutraj do ene popoldne.

— Železni denar. Kakor poročajo z Dunaja se bodo kovali tudi 2 vinarški novci iz železa. Tozadevna pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado se že vršijo.

— Uporaba zelenih jabolok. Poheri ne zrela jabolka, ki so popadala raz dreve in jih operi. Odstrani peške in jih pristavi v čisti posodi, kjer ni bilo nikoli nič mastnega, neopluljene k ognju. Prideni toliko vode, da bodo jabolka, ko se razkuhajo, precej redka. Popolnoma razkuhana jabolka precedi skozi platneni prtič. Nato dodaj precej tekočini na vsaki liter pol kilograma sladkorja in soka pol limone. Lahko dodaš tudi par dišečih klinčkov ali malo vanilije zaradi boljšega okusa. Pusti vreti nato tričetrt ure in potem nalij vroče v kozarce, katere ohlajene dobro zaveži. Te vrste sadna konzerva se imenuje zdriz in je podobna aspiku ali žulci. Dela se pa samo iz zelenega sadja. Gospodinje, poskusite, ker je treba le to vse sadje izkoristiti! — Račič Božo.

— Razpis ustanov za učence c. kr. višjega učnega zavoda za vinarstvo in sadjarstvo v Klosterneuburgu. Z začetkom šolskega leta 1916/17 se podele na c. kr. višjem učnem zavodu za vinarstvo in sadjarstvo v Klosterneuburgu tri ustanove c. kr. poljedelskega ministrstva v letnem znesku po 500 kron. Prosilci za te ustanove morajo vložiti svoje prošnje s potrebnimi prilgami do 20. septembra 1916 pri ravnateljstvu imenovanega zavoda, kjer se dobe tudi programi zavoda in natančnejši pogoji za sprejem.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 23. do 29. julija se je rodilo 20 otrok in je umrlo 25 oseb, med njimi 16 domačinov. Smrtni slučaji so bili: 9 za otročico, 8 za jetiko, med njimi 2 tujca. Razen teh sta še umrla 2 vojaka

za grižo in 1 vojak za legarjem. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: 2 domačina in 49 vojakov za legarjem, 1 domačin in 124 vojakov za grižo, 2 domačina za vratnico in 23 vojakov za trahomo.

Umrla je v Vižmarju gospa Marija Komán, mati znane slovenske pisateljice Manice Kománove v starosti 79 let. Prizadeti rodni mišice sožalje!

Požar. V Grosuplju je zgorel v nedeljo kozolec posestnika Franca Podržaja. Požar se je razširil tudi na sosedne kozoce posestnikov Rusa in Berlana ter uničil žito in krmo. Bajne je zažgal neki štiriletni deček, ki se je igral z vžgalicami.

Nevarni cigani. Po občini Smartno pri Litiji so se pojavili tatinski cigani. Ukradli so posestniku Martinu Potisku za 213 kron blaga, zlasti živil. Bajne imajo cigani puške.

V Sodražici je dne 1. avgusta umrl gospod Martin Krž, posestnik in trgovec v Trstu, vrl rodoljub, ki je kot mladenič mnogo storil za probojo Slovencev v Trstu. Bil je svoje dni dlje časa predsednik Delavskega podpornega društva, Sokola itd. Pridobil si je s svojo delavnostjo lepo premoženje; tudi v svoji oporoki ni pozabil na svoj narod ter si tudi s tem zagotovil blag spomin. N. v m. p.

Južnoštajerska hranilnica v Celju bo oddala podpore iz jubilejske ustanove »Cesarja Franca Jožefa I.« in »Spodnještajerske jubilejske ustanove« dijakom ali učencem slovenske narodnosti, ne oziroma se na kakovost in ne na mesto šole, katero obiskujejo. Prosilci za podpore za »Cesarja Franca Jožefa I. jubilejske ustanove« morajo biti pristojni v okraje: Šmarje pri Jelšah, Gornji grad, Šoštanj, Sevnica ali Vransko, oni, za podpore iz »Spodnještajerske jubilejske ustanove« pa smejo biti tudi iz drugih krajev. Prošnje je vložiti do 1. septembra 1916 pri »Južnoštajerski hranilnici v Celju« ter priložiti njim ubožno spričevalo, domovnico in spričevalo o zadnjem minolem šolskem tečaju ter mora imeti prosilec najmanj prvi napredovalni razred. Visokošolci pa se morajo izkazati s spričevalo o državnih izpitih, oziroma s potrdili dveh docentov glavnih predmetov v povolnih, pri njima opravljenih zasebnih izkušnjah, z indeksom, ki svedoči o pohajanju predavanj v minolem in vpis v tekočem tečaju. Podpore smejo tudi dobiti začetniki v javnih službah.

Umrl je na Dunaju v sanatoriju v starosti 43 let dr. Vladimir Frank, odvetnik in javni beležnik, sin nekdanjega vodje čiste stranke prava dr. Josipa Franka. Od leta 1906. do 1910. je bil član hrvatskega sabora. — V Zagrebu je umrl predstojnik ondotne podružnice avstro - ogrske banke Ivan Mondacar.

»Žrtev noči«. Jutri, v petek 4. avgusta, se bo predstavljala v »Kinu Ideal« nastopni izredni spored: 1. »Willy, hrabri lovec«. Veseloigra. 2. »Mali junak«. Veseloigra v dveh dejanjih z najmanjšim umetnikom na svetu, Heuschchenom, v glavni vlogi. 3. »Žrtev noči«. Nrvaska drama v štirih dejanjih, sestav. Louis Ralph. Dejanje te slike razvija tragedijo kavalirja, katerega koketerija in ljubeznost neke ženske spravi v obup in ga napravi za morilca svoje ljubice. Pretresujoče učinkuje dramatični konec te slike. Ta jako fini spored ni primeren za mladino in se bo proizvajal v »Kinu Ideal« samo jutri, v petek 4. t. m. — V soboto 5. do ponedeljka 7. t. m. »Nepopoln list«. Čisto poseben senzacijski detektivski roman, o katerem bomo še poročali. — V torek, 8. do 10. avgusta največja senzacija vseh časov. »Ena noč v Maksinu v New Yorku«. Vesel ples v štirih prizorih z originalno ameriško godbo.

V mestni klavnic se je zaklalo od 16. do 23. julija 59 volov, 2 bika, 37 krav, 310 prašičev, 99 telet, 71 koštrunov, 3 kozlički in 11 konj; vpeljava se je 10.623 kg mesa in zaklane živine: 2 govedi, 12 prašičev in 5 telet.

Književnost.

— Hrvatski biografski rječnik. Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti je izdala ogledno polo novega velikega dela, hrvatskega biografskega slovarja, ki naj priobči živatopise vseh onih ljudi, ki so v obsegu hrvatskih dežela začeli od najstarejših časov pa do naše dobe več ali manj sodelovali pri narodnem razvoju, torej živatopise kraljev in velikašev, vojskovodij in svečnikov, politikov in upravnikov, književnikov, umetnikov in glasbenikov, velikih trgovcev in brodarjev, narodnih dobrotnikov, knjižarjev itd. Namravano je, da bo knjiga obsegala kakih 80 tiskovnih pol velike slovarske oblike in da izide l. 1920. Članki o posameznih osebah bodo po obsegu sive-

da primerni javni važnosti dotičnega lica. Že oglemda pola kaže, da bo ta biograf. riečnik znamenito delo in da bo o vsaki posamezni osebi kratko povedano, a natančno vse, kar je o njej znanega in za razvoj hrvatskega pomembnega. Med drugimi prinaša oglemda pola životopisa Ljudevita Gaja in Baltazarja Bogišića. Po teh dveh životopisih sodeč bo knjiga vzorna pisana in bo »Hrvatski biografski riečnik« monumentalno delo. Temelj temu delu je položil generalni major Marko pl. Czerlicu z darom 20.000 K. Želel je sicer v obče, naj bi izdala akademija tak enciklopedični slovar, ki bi pokazal prošlost in sedanjost vseh dežel, v katerih prebivajo Hrvati in Srbi, Slovenci in Bolgari, a vendar poudarjal, naj izda najpoprejši samo »Hrvatski biografski riečnik«. Njegova želja se uresniči in da bo delo na višini sedanje znanosti, je spoznati iz oglemdne pole.

Razne stvari.

* »Berliner Tageblatt« je vojaška oblast novič ustavila.

* Feldmarschallant von Höfer, namestnik načelnika našega generalnega štaba, se nahaja sedaj na dopustu v Karlovihi Varih.

* Sprevodnice v hlačah. Na električni železnici v Berlinu zaposlene sprevodnice ne nosijo več kril, nego široke hlače.

* D' Annunzio v Londonu. Iz Luga javljajo, da pojde D' Annunzio v kratkem v London, kjer bo predaval o Italiji.

* Preiskava proti bivšemu ruskemu vojnemu ministru generalu Suhomlinovu bo, kakor poročajo listi, najbrž ustavljena, in sicer na podlagi psihijatričnih izprijčeval. Pravi vzrok pa je najbrž prememba v ministru. Moskvska mestna duma je v posebni seji protestirala proti odstopu ministra Sazonova.

* Usoden vojni spomin. 20letni infanterist Oton Kraus je prišel te dni domov na Dunaj na dopust in prinesel z bojišča za spomin — šrapnel. Popoldne je poskusil šrapnel odpreti. Kraj njega je stal osemletni otrok. Šrapnel je eksplodiral in Kraus in otrok sta bila smrtonovarno poškodovana.

* Zaklad na gnojišču. V Jelenjevu v Sleziji je pred 16 leti umrl kleparski mojster Tiel. Njegovo zapuščino je kupil drug klepar in napravil seveda najprej red v hiši. Nerabne stvari je zmetal na gnojišče, med drugimi tudi staro, strašno zamazano podvzgljavje. Berač, ki je brskal po gnojišču, je pobral to podvzgljavje in je nesel domov. Tam je v podvzgljavju našel — za več tisoč kron bankovcev, nekaj vrednostnih papirjev in nekaj hranilnih knjižic.

* »Cetinske Novine«. Dne 18. avgusta pričnejo izhajati kot edini črnogorski list »Cetinske Novine«, in sicer v albanskem, nemškem, madžarskem in hrvatskem jeziku. Za črnogorsko prebivalstvo sta namenjena hrvatski (oziroma z latinico tiskani) tekst, kateremu se bodo čitatelji mesto dosedanje cirilice kmalu privadili, in pa albanski tekst (v Črni gori živi tudi nekaj Albancev), nemški in madžarski tekst pa velja za vojake in za uradne publikacije.

* »Črne poroke« v Pragi ne bo. Poročali smo, da se je imela te dni vršiti v Pragi poroka črnca Ebnazarja Kristijana z gospodično Hanušovo iz Mlade Boleslave. Ta vest je vzbudila na Češkem tako senzacijo, da je dobivala nevesta vsak dan na stotine gratulacij, svaril, ukorov in posmešnih dopisov in da ni smela več na ulico, ne da bi povzročila pravcata zbiranja ljudi. Nevesta se je vsega tega tako prestrašila, da je ti pred poroko svojega črnca — opustila.

* Ponarejalci denarja. V Marosvásárhely sta pred kratkim prišla mož in žena in sta za veliko vsoto nakupila prašičev. Plačevala sta vsako ceno. Policiji se je to sumljivo zdelo in je dognala, da je denar, s katerim so bili prašiči plačani, — ponarejen. Zdal se je posrečilo, dobiti ta dva človeka. Mož se piše Karel Nagy in je vnuk pred leti obešenega ponarejalca denarja. Našli so pri njem in njegovi ženi še več tisoč ponarejenih bankovcev ter tudi dognali, da ima še več sokrivcev.

* To meji že na blaznost. Iz Haaga brzojavljajo: Anglesko časopisje divja kakor blazno, ker je bil kapitan Fryatt na smrt obsojen in justifikiran. Tudi občinstvo divja in kriči, da se mora smrt kapitana Fryatta maščevati. Eni zahtevajo, da se mora Nemcem za dobo 20 let sploh prepovedati, da bi stopili na angleška tla. »Liverpool Express« poroča, da se snuje liga, ki ima namen, spraviti »nemškega cesarja« in njegove sokrivce zaradi umora kapitana Fryatta in drugih zločinov proti mednarodnemu pravu, pred posebno sodišče ter dolati na to, da

bodo merodajni nemški vojaški možje osebno kaznovani za dogodke v vojni. Ravnatelj največje angleške železnice Thomaton pa se je povzpelo do gorostasnosti, naj se vojna toliko časa nadaljuje, da bo »nemški mrčes« izginil s sveta. To je že očitna blaznost.

* Obsojeni sleparji. Honvedsko divizijsko sodišče v Budimpešti je včeraj po dolgi obravnavi izreklo sodbo v procesu zaradi sleparije s suknom pri dajitvi za armado. Obtoženi so bili major Jakob Fenyes, liferantje: Evgen Taubens, Artur Partos, Ladi Neumann, Aleksander Varadi ter trije sokrivci po § 327 vojaškega kazenskega zakona zaradi hudodelstva proti vojni sili države. Storili so to hudodelstvo s tem, da so podkupili oficirja, vsled česar je prevzel za armado neporabno suknjo. Major Jakob Fenyes je bil obsojen na 15 let in na izgubo šarže, Taubens, Partos, Neumann in Varadi so dobili vsak 10 let, Bela Kohn je dobil 12 let, Henrik Fenyes 15 let, Ernest Bastir 6 mesecev. V posesti majorja Fenyesa najdena podkupnina v znesku 400.000 kron je bila spoznana za zapadlo na korist honvedskemu vdovskemu in sirotinskemu zakladu.

* Vojno bo prespal. Italijanski listi poročajo o slučaju izredno trdnega spanja. Anton Fusso, čevljar v Leveranu, je dobil začetkom vojne poziv, da mora nemudoma k vojakom. Namesto da bi se bil odpravil v vojašnico, se je vlegel v posteljo in zaspal. Spal je vso noč in ves naslednji dan, spal je ves teden in ves mesec in spi še vedno. Pozivnico ima pod vzlavljem in spi trdno, nezbudno. Ruvali, suvali in premetavali so ga že na vse načine, ga zbadali in močili, a čevljar spi in spi že celih trinajst mesecev. Polno zdravnikov je že bilo pri njem, a naj so poskusili karkoli, zbuditi ga niso mogli. Odredili so, da ga umetno hranijo. Ta čevljar Fusso je pravzaprav najsestnejši človek, kar jih zdaj živi. Ničesar tega ne ve, kar se zdaj na našem planetu godi. Nič ne ve o vojnih grozotah, o zmagah in porazih, o bolešnih in umiranjih; ne boji se ne pomanjkanja, ne granat. Čevljar Fusso bo vso vojno prespal.

* Dežnik generala Gallienija. V zapuščini pred kratkim umrlega francoskega generala in vojnega ministra Gallienija, so našli tudi dežnik z izredno krasnim dragocenim držalom. Ta dežnik, umetovr prve vrste, je zbudil toliko več pozornosti, ker je general Gallieni sicer živel jako priprosto in ni maral luksusa. Zdal se je pojasnila zgodovina tega dežnika. General Gallieni je bil svoj čas guverner na otoku Madagaskarju. Tam je bila navada, da so smeli rabiti dežnike samo člani kraljevskega dvora, a noben drugi domačin. General Gallieni je to navado vzlic odporu madagaške aristokracije odpravil in s posebno postavo dovolil, da imajo vsi Madagaskarjci enako pravico, rabiti dežnike, kakršne hočejo. Posledica tega je bila, da so francoski dežnikarji ogromno mnogo zaslužili in so v znak hvaležnosti izdelali in poklonili generalu Gallieniju posebno krasen in dragocen dežnik. Samo biser na koncu tega držala je vreden 25.000 frankov.

* Nemški volaki in žepni tatovi v Budimpešti. Na budimpeštanskih kolodvorih so nalepljeni lepaki, v katerih cesarsko nemško poveljništvo svari skozi Budimpešto potujoče nemške vojake pred žepnimi tatovi. Ti lepaki so dali »Magyar Hirlap« povod, da je vprašal pri nemškem poveljništvu, kaj je s stvarjo, in dobil je odgovor, da se prav pogostoma dogaja, da so nemški vojaki okradeni, ko potujejo skozi Budimpešto, in sicer na zvezni progi med vzhodnim in zapadnim kolodvorom. Tatvine izvršujejo večinoma osebe, ki se z veliko prijaznostjo ponujajo vojakom kot razkazovalci mesta. Nemško poveljništvo se je v varstvo vojakov obrnilo na budimpeštansko policijo, ki pa, kakor je videti, ne more odpo-moči temu zlu, in tako je poveljništvo moralo samo na svoj način poskrbeti, da obvaruje nemške vojake škode, ki jim preti v Budimpešti. Ukraden namreč ni bil vojakom samo denar, temveč so jim izginile tudi listine, ki se morejo uporabljati v nezakonite namene. Nemško poveljni-

štvo bo dalo odpraviti te lepake, če se v šestih tednih ne prigodi zopet kak slučaj tatvine.

* Angleškega generala Haiga, ki je zapovednik angleške armade na fronti v Belgiji in na Francoskem, imenujejo doma »Lucky Haig«, to je srečni Haig. To imenovanje se ga je prijelo, ker gre za največjo hladnokrvnostjo in drznostjo v najhujšo nevarnost, a se mu ni še nikdar nič zgodilo. Svoj čas je pod Kitchenerevim poveljstvom marširal na Kartum v Sudanu in naletel na utrjeno taborišče. Treba je bilo dognati, kako je v tem taborišču. General Haig je sam jezdit notri in prišel že več sto metrov daleč, ko so začeli Arabci nanj streljati. General pa se ni zmenil za kroglice, ki so švigale okrog njega in si je sedel na konju, narisal načrt taborišča. Na podlagi tega načrta je potem Kitchenier igraje zavzel to taborišče. Začetkom sedanjih vojne je general Haig ležal na nekem skednju in opazoval sovražnika. Nemci so za to izvedeli in priletela je granata, ki pa ni razpočila. Haig se ni ganil. Šele ko je priletela druga granata, ki se je v senu zadušila, je Haig zapustil svoje opazovališče. Trenotek pozneje je priletela tretja granata in razbila ves skednj. Podobnih slučajev o sreči in drznosti generala Haiga navajajo listi še več.

* Prusi na Bavarskem. Pod tem naslovom poroča »Berliner Tageblatt«. Sredi maja sem, potuje po opravkih, prišel v Aschaffenburg (Bavarsko) in v dobrem mestnem lokalu zahteval jedilni list. Natakari- ca me je vprašala: Od kod ste? Iz Frankfurta na Majnu, sem odgovoril, nakar je natakari- ca rekla: Ni nič več jedit. Pograbil sem klobuk in pohitel v drugo znano restavracijo. Tu me je natakari- ca vprašal: Od kod ste prišli? Kaj vas to briga? sem odgovoril. To moram vedeti, če naj vam dam jesti, je dejal natakari- ca. Iz Frankfurta na Majnu, sem odgovoril. Nato je dejal natakari- ca: Za Pruse nimamo jedil. Ali, saj jaz nisem Prus. Stanujem sicer v Berlinu, a rodim sem v Offenbachu na Majnu in sem torej Hessenec. Potem pa že dobite kosilo, je izjavil natakari- ca. Jaz sem jedel, ker sem bil lačen. Bil sem miren, ker sem uvidel, da je treba v »taji deželi«, kjer se uživa gostoljubnost, držati jezik za zobmi. — »Berliner Tageblatt« dostavlja, da spadajo taki dogodki že v preteklost, ker je zdaj preskrbo in ureditev živil uredil poseben vojni urad. Zato priporoča »Berliner Tageblatt«, naj severni Nemci takih epizod ne sodijo tragično.

* Največja sovražnica človeškega rodu. V Kodanju na Danskem imajo zdaj posebno razstavo, ki je posvečena največji sovražnici človeškega rodu, — muhi. Na obisk te razstave vabijo po celi danski državi nabiti lepaki, ki prepričevalno, lahko se reče ostudno prepričevalno kažejo, kako lete muhe iz stranišč na crkveno podgano in potem na cvetoči otročji obraz, druge muhe se zabavajo najprej na gnoju in se potem vsilijo v jedilne šrambe ter obrisejo na živilih vso nesnago, kar so jo prinesle s seboj. Kogar še ti lepaki ne opozore, kako nevarne so muhe, ta lahko v razstavi sami spozna, kako prenašajo muhe vse mogoče nalezljive bolezni, tudi kolero in legar. V razstavi je pa tudi videti, s čim se muhe najlažje pokonča, namreč z glivo, ki se ji pravi latinsko Empusa muscae. Žal, da izločevanje te glive je jako težavno in je ni še dosti na razpolaganje. Razstavljeni so seveda še vsakovrstni drugi pomočki za boj proti muham. Danska vojna uprava je določila znatno vsoto za pokončevanje muh in šolska uprava je odredila, da morajo v šolah vedno opozarjati mladino, kako nevarne so muhe in kako je potrebno njih pokončevanje. Na razstavi je videti tudi letak, ki sta ga izdali šolska in vojaška uprava na Francoskem in ki ima podpis: Kdor hoče sebi in svojemu bližnjiku ohraniti zdravje in mu pomagati zoper nalezljive bolezni, naj ubija muhe, kajti ena sama zimska muha spravi tekom poletja lahko 40.000 muh na svet. Končno je razstavljen portugalski plakat, na katerem so seveda tudi naslikane nevarnosti, ki groze od muh in je dostavljen opomin: Kdor

trpi v svoji hiši muhe, ni vreden, da se imenuje civiliziranega človeka.

* Železni drobci v životu. Vselej ne more zdravnik dobiti kroglice ali kak drug drobec, ki je prišel v život, ker je zašla stvar v kralj, kjer bi nastala po rezanju nevarnosti za življenje ranjenega, krogla pa mu ne prizadaja včasih nobene silnosti; so ljudje, ki nosijo več let kroglo v glavi ali v životu, kar jim ne brani opravljati službe, včasih si pa poišče tako mrtva stvar sama pot iz života. Pruski grenadir je bil dobil pri Wörthu kroglo v vrat, ki je ostala v životu. Leta 1880. mu je izrezal slavni zdravnik Langenbeck 15 gramov težak kroglin drobec, drugo je ostalo. Leta 1891 je čutil grenadir, da se mu je naredila v vratu bula, ki ga je jako bolela. Šel je k zdravniku, da bi ga operiral. A preden je prišlo do operacije, je čutil neko jutro, ko se je prebudil naglo, da ima nekaj trdega v ustih, menil je, da mu je izpadel zob, pa je bil ostanek Chassepot - kroglice, ki jo je dobil v vrat pred 21 leti. Neki nemški poštar je dobil leta 1870 strel v vrat. Čez 22 let se mu je naredila trda bula na vratu, moral je k operaciji in zdravnik je dobil iz bule odlo-mek čeladine verižice. Krogla je bila raztrgala verižico in je zagnala kosce v vrat. Tako je dobil neki vojak pri Kraljevem Gradcu rano v prsi, kamor je bil priletel drobec granate. Drobec mu je vzel zdravnik iz rane, ki se je lepo zacelila. Čez 25 let se je naredila temu vojaku bula na hrbtu, ravno nasproti rane v prsih, bula je bila trda in hudo skeleča, zato je moral mož k operaciji. Zdravnik je prerezal bulo in našel 33 milimetrov dolgo sabljino ost, katero je bil gotovo odbil granatin drobec in zagnal v rano. Nosil je torej 25 let kosček sablje v prsih ne da bi se zavdel tega. Koliko drobecv in krogel bodo pa nosili ranjenci iz sedanje vojne v sebi?

* Vojni dobički. Zveza kmetijskih zadrug na Štajerskem je podpisala vojna posojila — 16 milijonov kron. Saj pa ji je vojna prinesla tudi velikanske dobičke. Leta 1914. je znašal vsen njen promet 56 milijonov kron, leta 1915. pa 178 milijonov; promet se je torej pomnožil za 122 milijonov. Blagovni oddelek zveze je tudi sijajno uspeval in se je pri njem promet od 35 milijonov v l. 1914. pomnožil vsled vojne na 126 milijonov, torej za okroglih 91 milijonov. Mnogo kmetijskih pridelkov se pač ni povečala, pač pa so večje cene vrgle take velikanske dobičke. Te cene so seveda plačali armada in mestni prebivalci. — Prav znameniti dobičke so delale tudi družbe, ki producirajo petroleje. Gališki karpatški petrolejski družbi je bila sicer tovarna Maryampol uničena in je izdelala lani dokaj manj petroleja, kakor v letu pred vojno, a vendar je plačala delničarjem 150 odstotne obresti. Dosegla je s povišanjem cen sedem milijonov dobička. Nafta družba »Galicja« je tudi z zvišanjem cen napravila tako sijajen dobiček, da je plačala delničarjem 240 odstotne obresti. Družba David Fanto ni od maja do konca avgusta lanskega leta sploh nič delala in je pridelala veliko manj petroleja, kakor sicer, a vendar je zvišala dividendo za 7 odstotkov in dobe delničarji 200 odstotne obresti. Družba »Sodnica« je v mirnih letih plačevala delničarjem po 5 odstotkov, za lansko leto pa jim plača 20 odstotkov! Tako bogati vojna producente, kmetovalce in izprijkante, liferante in akcijonarje, stroške pa plačajo konsumentje.

* Hudo kaznovana zakonska nezvestoba. Iz Budimpešte poročajo: V dunajskih listih tupatam zabeležen sodne razprave z bojišča se vrnivših vojakov proti nezvestosti so program, so v budimpeštanskih listih zelo redke. To pa ne morda zato, ker bi bile na Ogrskem vse žene zveste svojim možem — pravijo, da se tudi na Ogrskem najde »tupatam« kaka izjema — temveč zato, ker Madžar ni prijatelj takih sodnih razprav in najrajši sam »reši« take afe-re na drug način. Dokaz za to naslednji dogodek: Te dni se je vrnil s fronte vrli vojak, o katerem ni bilo celo leto ne duha, ne sluha. Morda njegove dopisnice niso došle na svoj naslov, ali pa ni mogel pisati;

skratka, bilo je pač tako, da je njegova zvesta žena poslala svoja dva otroka »na kmete«, sama pa začela prav veselo živeti s svojim ljubimcem, tako da je s svojim življenjem vzbujala splošno pozornost v hiši, kjer je stanovala. Ko je sedaj vojak prišel domov in našel svoje stanovanje zaprto, je vprašal hišnico in sosedo po ženi in otrocih. Izvedel je, da otrok že zdavnaj ni pri materi in da ona prihaja domov precej pozno. Iz raznih namigavanj je izvedel nato vso resnico: lahkomišno življenje žene in njeno brezsrčnost na-pram otrokoma. Vojak se je delal, kakor bi ne verjel vseh teh stvari in je od 2. popoldne pa do 9. zvečer potrpežljivo čakal pred vrati stanovanja, da bi prišla žena domov. Končno je prišla in se delala zelo veselo, da je zopet videla moža po tolikih mesecih. Vojak se je zadovoljno smehljaj in je prisrčno poljubil ženo, ki mu je nato ovila roke okoli vratu ter se v razočaranje sosed, ki so seveda z veliko napetostjo pričakovale prizora svidenja, kazala najzaljubljenjšo soprogo na svetu. Mož in žena sta stopila v stanovanje. Senzacija je minila in vsa hiša je bila kmalu v trdnem snu. Okrog polnoči pa so prebudili vso hišo strahoviti kriki, ki so prihajali iz vjokovega stanovanja. Sosedje so vlomili vrata in so našli ženo težko opečeno, v najhujših bolečinah se zvijajočo in kričečo na tleh, mož pa se je pripravljal na odhod. Stvar je bila takšna: Prevarani soprog je nezvesti ženi naštel njene grehe, in žena je po dolgem tajeju vse priznala. Nato je dejal mož, da izreče svojo sodbo šele v par urah, medtem pa da hoče kaj pojesti, ker je bil celih šestdeset ur na potu. Žena je zakurila v štedilniku in začela kuhati. Mož je nakladal na ogenj vedno več premoga in ko je štedilnik že naravnost žarel, je potegnil ženi obleko s telesa in jo golo trikrat posadil na žareči štedilnik. Njo so odpravili v bolnišnico, njega pa pred vojaško sodišče. »Se non è vero ...«

Darila.

Darila Rdečemu križu. C. in kr. vojaško stavbno vodstvo v Kranjski gori (po glavnem vodstvu Rdečega križa na Dunaju) od čistega dobička pri kino - predstavah polovico v znesku 2000 K; c. in kr. krolejski oddelek 5 a. k. stanarinsko odškodnino za g. Ivana Černeta 15 K; dvorni založnik Robert Kolmann vojaško stanarinsko odškodnino 11 K 20 v in 15 kron 50 v; prebitek pri koncertu na lhtenturnski dekliski soli 116 K 66 v; Ema Ruprecht 20 K; Klara Benedetti 50 K; »neimenovani« 10 K; Jožef Gliha 10 K; Terezija Raab 30 K; Barbara Ladanyi 5 K; Jera Renz 5 kron; Hermina Glück 50 K; Peter Fantina 20 K; Cecilija Hrovat 10 K; Hunyadi Lipot 20 K; A. N. 20 K; Dolmo Knezevič 10 K; Ernest Colbert 10 kron; Elizabeta Golobič 10 K; Matija Grum 1 K; kavarnar Jožef Damisch 10 K; Ela B. 100 K; Roza Men-cinger 10 K; Marija Manco 10 K; Andrej Krafenc, krojač na Igavasi pri Starem trgu pri Ložu (po deželni blagajni) zbirko pri igri s petjem deklet in fantičev dne 29. junija 1916 50 kron; c. in kr. glavna topničarska zaloga zbirka dopustnikov 10 in 16 K; vadniški učitelj J. Krulec, zbirko nekaterih učencev 1. razreda vadniške šole na dan razdelitve spričeval 2 K 80 v; strežnica Marija Filipina Beton 2 K; infanterist Anton Huzavsky, ranjenec v cesarja Franc Jožefovem zavetišču 2 K. — Mesečna darila v juliju 1916: Učno osebe učiteljskega 45 K 37 v; okrajni nadkomisar v pokoj Anton Klein 2 K; učiteljica Antonja Kračman v St. Lenartu pri Laškem trgu 2 K; konsistorijalni svetnik profesor dr. Franc Perné 10 K; konceptni uradniki finančne prokurature 16 K 81 v.

Pristopajte kot člani k »Rdečemu križu«!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

SIROLIN "Roche"

Prane bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladati se boleznino pozdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem, bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdružljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduha.
4. Skrofučni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vapihom na splošni počutje.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. julija: Josip Martinšek, sin železniškega uslužbenca, 5 mesecev, Sv. Jerneja cesta 205.

Dne 1. avgusta: Ivana Samec, vrvarjeva vdova - zasebnica, 80 let, Poljanska cesta 16. — Anton Mesar, posestnikov sin, 4 leta, Sv. Florijana ulica 23. — Martin Podpečan, mestni delavec, 69 let, Cesta v mestni log šte. 25.

V deželni bolnici.

Dne 28. julija: Roza Plantarič, izvoščkova žena, 32 let.

Stare bolečine se zopet prikažejo, kakor hitro se vreme spremeni ali mrzlejša postane. Naši živci in mišice so pa zelo občutljivi za mrz in mokroto. Da odstranimo hitro take ponavljajoče se bolečine, treba, da imamo Fellerjev dobrodejni rastlin-

ski esenčni fluid z zn. Elzafluid v hiši. Učinkuje bolečine tolažeče, odpravi njih vzroke in provzročitelje bolečin s tem, da pospeši tok krvi. Te dobrodejne lastnosti potrjuje več kot 100.000 zahvalnih pism in tudi mnogi zdravniki. Nobeno drugo bolečine pomirjujoče sredstvo nima takega učinka. Zato naročite samo pristni »Elzafluid« pri lekarnarju E. V. Fellerju, Stubička, Elzatrž 238, Hrvaško, 12 steklenic stane kamorkoli franko le 6 K. Obenem tudi lahko naročite milo odvajajoče Fellerjeve rabarske kroglice z zn. Elza-kroglice, 6 škatlic stane franko 4 K 40 v. Te kroglice imajo to vrtilno, da so popolnoma neškodljive in zelo priljubljene celo pri občutljivih osebah; pospešujejo tek, krepijo želodec in ne učinkujejo drastično. Tolažilka bolečin je Fellerjeva Elza - mentolstogla zoper migrene, v kartonih à 1 krono; velike vrednosti pri bolečinah v glavi, zobeh itd. (s s)

Amalija Krže roj. Lovšin naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti iskrenoljubljenega soproga, ozir. brata, svaka in strica, gospoda

Martina Krže

posestnika in trgovca v Trstu

kateri je danes, v torek dne 1. avgusta 1916 ob 11. uri zvečer v 58. letu svoje starosti po mukopolnem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajočega, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega rajnega se prenese v petek dne 4. avgusta ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na župno pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi. Nepozabnega rajnega priporočamo v prijazen spomin in pobožno molitev.

V Sodražici, dne 1. avgusta 1916.

Žalnoči ostali.

Jakob Munda, c. kr. deželosodni svetnik v p. naznanja v svojem ter v imenu rodbin dr. Vladimir Žitek in dr. Fran Vidovič ter vseh ostalih sorodnikov prežalostno vest, da se je Bogu Vsegamogočnemu dopadlo poklicati njih iskrenoljubljeno sestro, oziroma svakinjo in teto, gospodično

BETI MUNDA

zasebnico v Ljubljani

po dolgi, mučni bolezni, večkrat prevideno s sv. zakramenti za umirajočega, dne 2. t. m. v boljše življenje.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v petek, dne 4. avgusta t. l. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Gradišče št. 16 na pokopališče k Sv. Križu, kjer se polože zemski ostanki v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah. Nepozabno pokojnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1916.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena, srčno dobra mamica

Marija Roman

danes, dne 3. avgusta 1916. ob 1/4 na 11. uro dopoldne po dolgi, mukopolni bolezni v 79. letu svoje starosti udana v božjo voljo in večkrat previdena s svetimi zakramenti izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb se vrši dne 5. avgusta ob 8. uri zjutraj iz hiše žalosti v Vižmarjih št. 33. na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi.

VIŽMARJE nad LJUBLJANO, dne 3. avgusta 1916.

Franc Roman, soprog. — Franc, Jožef, Valentin, Feliks, Albina, sinovi — Ivanka, Manica, hčeri.

2478

Brez posebnega naznanila.

V neizmerni bolesti naznanjamo v imenu vseh sorodnikov pretresujočo vest, da je naš srčno ljubljeno nepozabni sin in brat, gospod

Joško Wissiak

enoletni prostovoljec, poddesotnik

padel dne 19. julija ob 4. uri pop. na Rusko-Poljskem zadet od sovražne kroglice v glavo, v cvetoči mladosti 19 let.

Ni se mu izpolnila želja videti še enkrat svoje na domači zemlji. S. maša zadušnica za neozzabnega se bo darovala v soboto dne 5. t. m. ob 7. uri zjutraj v cerkvi Sv. Petra.

Blag mu spomin!

Gleboke žalnoči:

Alojzij in Amalija Wissiak, starši. — Lojaka, Pavla, sestra. — Vladko, brat.

V Ljubljani, 3. avgusta 1916.

Plačilna natakara

dobro izveščana v kavarniškem obrtu, se sprejme takoj v 2465

kavarni „Central“ Ljubljana.

Kupim dobro ohranjeno

stajo za kunce

z oddelki. 2476

Pismene ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „Zajčjereja“.

Dobro vpeljana 2469

gostilna in trgovina

se da v najem. Vpraša se direktno

Mara Sulčič,

Zidani most, Štajersko.

Majhna

hiša z vrtom

ob periferiji mesta se vzame v najem eventualno kupi.

Ponudbe pod „Okolica/2473“ na upravn. »Slov. Naroda«.

2473

Jšče se

lokal

ali stanovanje v I. nadstropju

v bližini glavne pošte.

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „Z. C/2470“.

2470

Pisarniška moč

prvo vrstna

se sprejme.

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „Korespondence“.

2477

Vabilo

na

VII. redni občni zbor

reg. z. z. o. z.

Narodni dom v Kranju,

ki se vrši

dne 10. avgusta t. l. v hrani sobi „Narodne čitalnice v Kranju“ ob

1/2 9. uri zvečer

s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa in razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelnstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

2466

Opomba: Po § 28. drugi odstavek združinskih pravil se morejo dati združniki na občnem zboru zastopati po pooblaščenem združniku na podlagi pismenega pooblastila. Eden združnik ne more zastopati več nego 5 članov. Računski zaključek za leto 1915 je na razpolago v društveni pisarni.

Stalna, mirna stranka (dve osebi) brez otrok išče za november

stanovanje

z dvema sobama (ali eno večjo) in kuhinjo. Ponudbe pod „Stalna/2475“ na upravn. »Slovenskega Naroda«.

2475

Dva kovaška

pomočnika

za sekire se sprejmeta takoj proti dobri plači. — Ponudbe na 2446

O. FINCINGER, Smartno pri Litiji.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalnice in z vsemi drugimi pritliklami z električno razsvetljavo, na solnčni legi, z lepim razgledom, se da z novembrovim terminom stalni stranki v najem.

Naslov se izve v upravn. »Slov. Naroda«.

2429

Dobavljam vsako množino

stročjega fižola kg K — 70

lepe kumarice „ „ — 40

la ptujske čebule „ „ 1-20

la česenj „ „ 4-

Kaša iz moke za kuho „ „ 3-

Karel Saria, Maribor, Schmidplatz 1.

Alojzij Senčar,

trgovca s specerijskim blagom in z deželnimi pridobki v Pruju, sprejme trgovine izučeno 2406

blagajničarko

ki je sposobna tudi za knjigovodstvene in korespondenčne posle. — Pismenim ponudbam naj se priloži spričevala in fotografija; tudi naj se stavijo zahteve glede plače.

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin Rila balzam ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, obliščancev. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4-., 6 lončkov K 5.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Potenje nog, rok, pasuže naglo odpravi ita-prašek. Cena 1 1/2 krone, 3 škatljice 3 1/2 krone. Komeny, — Košice (Kassa) I Postfach 12/824, Ogrsko. 1930

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 11

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

„SPARTACUS“ ali „Upor gladiatorov“.

Velik 2300 metrov dolg historični film v šestih delih.

Sodeluje več tisoč oseb!

Samo še danes v „Kino Central“ v deželnem gledališču.

Jutri v petek, dne 4. avgusta:

Sijajen posebni večer!

Prisega Štefana Hullerja.

Protresljiva drama iz življenja. Prvi in drugi del. 6 dejanj. Ni za mladino.

Kino Central v deželnem gledališču.

VINO — na prodaj, — spodnještarske bele za boljše restavracije ali kavarno. RA. TOMIČ, vinogradnik, VI-dom ob Savi.

Hiša

v Ljubljani, v sredini mesta v prometni ulici, s ceno 40.000 — 50.000 K, se kupi.

Ponudbe s pogoji na upravnishvo »Slovenskega Naroda« do 6. avgusta t. l. 2401

MILO

v zabojih á 60 kg, po 3 K kg se odda. 4 1/2 kg poskusna pošiljatev stane 15 K

pri Obernyjaku, Reka.

2327

Odda se 2455

stanovanje

obstoječe iz sobe in kuhinje, v pritličju vile št. 24. na Erjavčevi cesti družini brez otrok. Natančneje se poizve pri hišnem lastniku ravnotam.

Šoferja

k tovrstnemu avtomobilu, proti dobri plači, sprejme

Val. Lapajne v Idriji.

Prodaja se

vila z vrtom

— Večna pot št. 1. — 2460

Skoro nova 2448

oprava

za spalno sobo se radi odpotovanja takoj proda.

Ulica na Grad št. 8, Ljubljana.

Sadjevec

izvrsten, štajerski, ima v zalogi

Ivan Ogrin,

Lavoren pri Ljubljani.

Malo

hišico z vrtom

v mestu ali periferiji mesta išče v najem za novembrov termin stalna stranka. 2467

Pismene ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „hišica v najem/2467“.

Pianine, glasovirje, Phonole,
Orchestrione, električne glasovirje.
S. KMETETZ
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

Vizitnice in kuverte s firmo

priporoča

„Narodna tiskarna.“

Šivalni stroji!

„Singer“ in „Kayser“ s podolgaštim, okroglim čolničkom, Central-Bobbin za dom in rokodelstvo se kupijo najbolje in najceneje pri firmi

A. WEISSBERG, tvorniška zaloga
Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.
Hitro razpošiljanje na vse železniške postaje. — Cenovniki v slovenskem jeziku zastoj. 2411

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.
Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Najnovejše bluže za dame
A. & E. Skaberné
Mestni trg št. 10.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

vozniških koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti

A. Zankl - sinovi

tovarna kemičnih barv, lakov in firnežov

Resljeva cesta 1 **LJUBLJANA** Marijin trg 1

priporočajo vse vrste oljnatih, suhih, emajlnih in fasadnih barv, pristrojnega kranjskega firneža, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, karbolitneja, čopičev, steklar-kleja in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Ceniki na razpolago.

Prodajalka

velika železninske in kpecerijske stroke,
se sprejme pri trdnici Fr. Omerza
nasl. Fr. Berjak v Kranju.
2400

Odda se

STANOVANJE

s tremi sobami in kopalnico, za no-
vember, stalni stranki. 2420

Kje, pove uprav. »Slovensk. Narod«.

Išče se oženjeni tesar kot

hišnik

proti dobri plači. 2399

Oskrbništvo Kolizeja, vrata št. 6.

Mlad

prodajalec

ali

prodajalka

manufakturne ali galanterijske stroke se
tako sprejme. Zahteva se znanje nemščine
in slovenščine. Ponudbe z zahtevo plače in
referencami pod »Najmanjše/2403« na upr.
»Slovenskega Naroda«. 2403

Suhe gobe

vinski kamen, med, vosek,
kumno in janež

ter sploh vse deželne pridelke kupi
veletrgovina 2267

Anton Kolenc, Celje.

Istotako tudi vsako množino raznovrstnih
praznih vreč in sodov.

MALINE

kupuje
Lovro Sebenik,
Sp. Siška pri Ljubljani.
2459

Vzled odhoda k vojakom
se prodaja takoj

zaloga

modnega blaga

ali pa tudi cela modna trgovina.

Pismene ponudbe na upravnstvo
»Slov. Naroda« pod šifro »20.000/
2430«. 2430

Prekajenine - stanovitno blago la.

Praške salami K 1020—
Poljske salami „ 1040—
Krakovske gnatne salami „ 1075—
Mortadella salami „ 1075—
Pariske salami „ 1075—
Debrecinske salami „ 1050—
Tirolske salami „ 1050—

100 doz 4 225 gramov jeteričnih pastet-
konzerv K 150 —; iz Prage pri odvzetju od
25 kg naprej, po povzetju proti obratnemu
naročilu dobavljiva

Praška razpošiljalnica gnatji,
M. Kohn,
Praga - Žižkov, Havličkova ulica št. 16./1-

Pri pomanjkanju mleka!

Sladni čaj znamka Sladin

je najbolj zdrava in tudi najcenejša

hrana za dojenčke.

S Sladinom se s lahkim odpora po-
manjkanja mleka in sladkorja, pri njegovi uporabi
se namreč prihrani dve tretjini mleka in ena
tretjina sladkorja. — Od mnogih primanj
ena gospa ženo pr. Rudolfov, ki se je
svojega v čudniški ljubi ovek, Hohen Ti spo-
rediti, da deluje Kizianu mleka Sladin (sladni
čaj) in da se izbrano ravna, vlogi tesar se Sladin
lahko najpogostje priporoča.

Dobi se pri lekarnarju Truharstvu v Ljub-
ljani in vseh slovenskih. Glavna zaloga: 300 kila
v Ljubljani Truharstvo: Štefanijska ulica 100, Jan-
šičev trg 23, štefanijski trg 4; v Gradcu: Štef-
anijski trg 4. 2406

Enzenfeldske municijske in kovinske tovarne,

zha. družba v Enzenfeld-Lindabrunnu pri Dunaju

Iščejo večje število zdravih, pridnih in nemškega jezika zmožnih

pomožnih delavcev in delavk

proti dobremu plačilu. Stanovanje in hrano si je mogoče preskrbeti, vsak dan
vozijo delavski vlaki z Dunaja v Enzenfeld.

Pismene ponudbe in osebno predstavljenje pri ravnanstvu v Enzen-
feldu-Lindabrunnu, Nižje Avstrijsko. Potni troški se povrnejo v slučaju
sprejetja v delo. 2464

„ Najnovejša izbira „

umetniških in drugih

razglednic

pismenega papirja
in vseh pisarniških
in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA

Ljubljana Prešernova ulica št. 7.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj priležni, lični in najboljše
kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Perilo
za vojake zavodov
v zalogi.

Izdelovanje nevestinskih oprem.

Perilo
za deteta
v zalogi.

Ustanovljeno 1866.

Moško, damsko in otroško

perilo

lastnega izdelka

daleč znane zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranj, zavodov, sa-
mostanov i. t. d. v

LJUBLJANA

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica perila.

Motorni obrat.

Najbolje varovanje perila.

Najnovejši stroji.

Moški klobuki.

Priznane
najpoštenjša pestrežba.

Pestrih perje, puh in kapek.

Sportni predmeti.

Dr. Gustav Jägerove volnene perile. :: Perile TETRA.